

Julen 1964

NYBYG CIVILINGENIØRER & ENTREPRENØRER . KØBENHAVN

JERNBANE-BLADET

Redaktion og ekspedition:
H. E. Rybro, M. D. F. (ansvarhavende)
Valby Langgade 223^{1. tv.} - København Valby
Telefon 30 87 71

Redaktionssekretær:
Togfører V. Jonvald - Hvidovrevej 258
Tlf. 78 36 42

Udkommer een gang om måneden.

Abonnement 12 kr. årlig.

Kan bestilles på girokonto 600 82
Jernbane-Bladet - København Valby

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation
Bladet er tilsluttet Dansk Oplagskontrol
Tryk: Bogtrykkeriet »Centrum«

December 1964

Dette nr. indeholder:

Julen 1964.....	side 287
Månedens emner	» 288
Månedens foto.....	» 290
Danmarks privatbanenet	» 292
Erindres det	» 293
Til læserne.....	» 295
Rejseliv 1964.....	» 295
DJK og OMJK udflugt til Bogense	» 303
Erindringer fra Åbenrå Amtsb.	» 306
Introduktion til Haderslev Amtsbaner	» 309
I få linier	» 311
Der køres endnu på Nyborg—Svendborg	» 313
November dagbogen	» 315
Privatbane nyt	» 317
Modeljernbane	» 319
Foto hobby	» 323
Personalialia	» 325
Bog anmeldelser	» 327
Juleknas	» 328
Forsidebillede foto: Togbet. H. Kaalund	

Duros

- det
robuste
rørplade-
batteri

hvor der stilles krav til kvalitet

Det kendte
LYAC-autobatteri
monteres i
alle bustyper.

PERRONKØRER
GAFFELTRUCKS
TOGBELYSNINGS-
BATTERIER
SIGNALBATTERIER O. A.
STATIONÆRE ANLÆG
DIESELLOKOMOTIVER
SKINNEBUSSE
SKIBSBATTERIER

AKTIESELSKABET ACCUMULATOR-FABRIKEN
KGS. LYNGBY · TLF. 87 16 45

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter

Film og kuglepenne

Dag- og ugeblade

Rejselekture

Husk også kioskerens store udvalg i

julehæfter

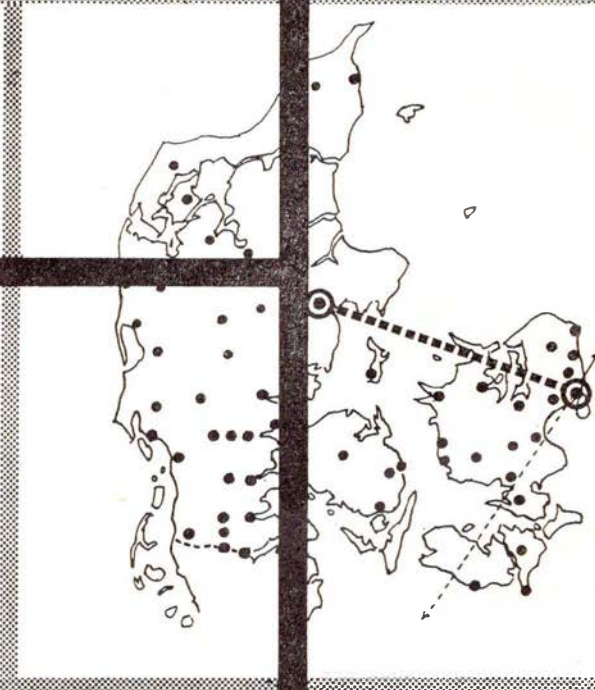
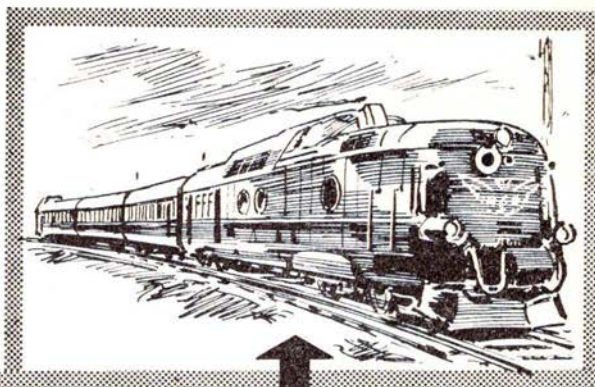
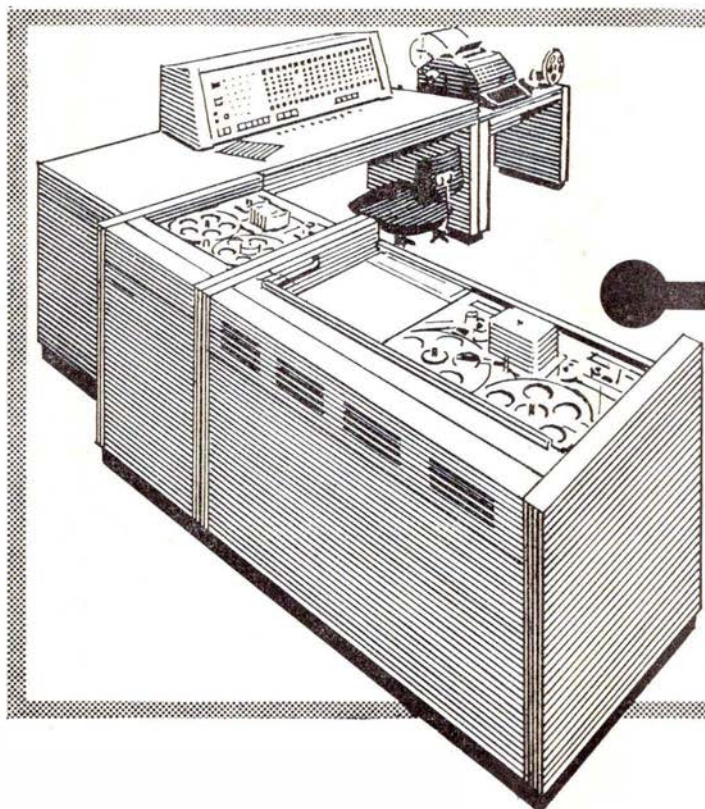
Venlig hilsen

Bladhandler-Forbundet

i Danmark

ELEKTRONISK PLADSRESERVERING

SIEMENS ELEKTRISKE
PLADSRESERVERINGSSYSTEMER
FOR
BANER - SKIBE - FLY

DANSK SIEMENS AKTIESELSKAB

BLEGDAMSVEJ 124 - KØBENHAVN Ø.
TLF. (01 76) TRIA 6464
TELEX 2313

ÅRHUSKONTOR:
ECKERSBERGSGADE 22 - ÅRHUS C
TLF. (061) 3 66 00 - TELEX 4524

JULEN 1964

Atter belaver vi os på at fejre julefest. Det er som, at vi i december måned sætter ind med en slutspurt i årets kapløb om at få gjort noget af alt det, vi har tragtet efter og måske forlængst skulle have sørget for var gjort. Hvorfor kommer menneskene først i tanker om at hjælpe de, der har hjælp behov, når vi nærmer os jul? Hvorfor sender vi kun hinanden et kort og hilsen til jul? Vi er os selv nok – alt for meget – er vel det rette svar herpå.

Hvad er så meningen med julen? Det må vel være at efterleve julebudskabet, der taler om fred på jorden og i menneskene velbehag. Ordklang er gammeldags, i vore dages sprog vil det vel hedde fred og tryghed, men enten vi nu siger det på den gamle højtidsklingende måde eller på den mere moderne, så er det givet, at der ikke er tænkt på fred og velbehag, fred og tryghed bare juleaften og de nærmest følgende dage, men fred og tryghed bør der være blandt alle i alle årets og årenes dage.

Det vil vel ikke altid være muligt at få den rette julestemning frem i alle jernbanehjem, i de hjem, hvor far skal møde til tjeneste og være med til, at alle de julerejsende når frem til de hjem, hvor de skal være med til at skabe den rette julestemning. Det er nu engang jernbanemandens lod, sådan har det altid været og kan vel ikke være anderledes, det er alligevel noget af en æressag for hver enkelt jernbanemand i bevidsthed om at have været med til at ofre sin juleaften blandt sine kære, for at andre kan nå deres bestemmelsessted.

Desværre er der kun få, der rigtig værdsætter jernbanemandens indsats på denne aften. Selve vor etat er vel den, der har mindst tilovers for det personale, der har tje-

neste juleaften – slet intet og mindre kan det ikke være. Vi er ikke misundelige på de etater, hvor der gives ekstra betaling for juletjeneste, jultaftensmad m. m. Men er der i det hele taget nogen af de bevilgende myndigheder, der ville sætte sig imod, at der også var lidt ekstra til de jernbanemænd, der udfører tjeneste juleaften? Mon det ikke er fordi, at banernes ledelse ikke gør tjeneste juleaften eller i juledagene?

Julen er børnenes fest – julen er hjemmenes fest! Lad os derfor ønske og håbe en god og glædelig julefest i alle hjem!

–bro

Restaurant »På Fortovet«
og baren på Østerport station
• anbefales
POUL GUDMANN

Månedens emner...

Jernbanemuseum i Helsingør

Med den snarligt forestående bygning et nyt Teknisk Museum ved Sommariva i Helsingør, er der samtidig tænkt på et nyt jernbanemuseum. Det er meningen, at der afgives 200 kvm plads til en jernbaneafdeling med spor, der er forbundet med Hornbækbanen, så gamle loko og vogne kan køres direkte til museet.

Indtil nu findes der jernbanemuseer 12 steder i Europa. Vogne og trækraft er kun en lille del af et jernbanemuseum. Dertil kommer det utal af genstande, der har været brugt i banernes tjeneste.

Der er endnu ikke taget stilling til detaljer omkring jernbanemuseets anbringelse i Teknisk Museum, men det har tidligere været på tale, at anbringe de to museer sammen i det skyskraber-projekt, der var planlagt ved Østerport station, men atter blev skrinlagt af æstetiske grunde.

Det ville være godt, om der nu kan blive tale om at få samlet Jernbanemuseets genstande på et sikkert sted.

Helsingør nye færgehavn

Det synes nu som om, der vil komme gang i det for længst vedtagne projekt om bygning af en ny sydhavn i Helsingør.

Når der ikke kom gang i arbejdet efter dets vedtagelse i 1960, skyldes det, at man ville afvente, hvor en Øresundsbro skulle placeres. Den samlede udgift til havnen var i 1960 anslået til 35,1 mill. kr. Arbejdet vil i dag koste det dobbelte – en fantastisk stigning på blot fire år.

Projektet omfatter anlæg af en færgehavn syd for Helsingør statshavn foreløbig med et og plads til yderligere to færgelejer, parkeringsarealer til 300 biler, udvidelse af den eksisterende færgevej og vej-anlæg med en udfletning til færgelejerne ind over arealet, hvor Wisborg og Helsingør Roklub ligger. I forbindelse med havnen er projekteret toldbygning og bil-

letsalg. Da byrådet gik ind for skitseprojektet, var byens andel af havnebygningsudgifterne anslået til 6 mill. kr.

Alene bygningen af det ene nye færgeleje betyder, at DSB vil kunne ekspedere tre færgere mere pr. time og således forøge overfartskapaciteten betydeligt. Fuldt udbygget vil anlægget kunne klare overfartskapaciteten til år 2000.

Det, der i første række har fordyret projektet, er bundforholdene ud for færgevejen. Under detaljprojekteringen har man måttet ændre linjerne for molebyggeriet, og udover en fordyrelse på dette felt må der regnes med betydelige prisstigninger.

Gennemføres havneprojektet, vil en lignende udvidelse af færgelejekapaciteten blive nødvendig i Helsingborg, hvor man også har plads dertil på det store havneareal.

Nyt varmesystem

Det har gennem mange år været et problem at transportere varer, der ikke tåler frost, især kartofler. Men nu har DSB, for at kunne klare sig i konkurrencen med de mange transportfirmaer, besluttet at indføre et varmesystem i godsvognene, især til glæde for kartoffelavlerne i Vestjylland. Vognene vil endvidere blive beskyttet indvendig med en ekstra isolering, idet man kan leje rammer til isolering, så godset, der skal forsendes, ikke berører væggene og levner et isolerende luftrum mellem vognens vægge og godset.

Der er foreløbig indkøbt 40 af de nye katalysatorer, der er stationeret i Viborg, Herning, Brande, Grindsted, Skjern og Brorup. Katalysatorerne drives af en special fin-raffineret benzin.

Det er foreløbig meningen, katalysatorerne – eller varmeovnene – kun skal anvendes ved afviklingen af den indenlandske trafik, men hvis de viser sig at blive

efterspurgt, vil man også anvende dem til transporter i det nære udland, hvilket lader sig gøre, da den store katalysator-model har en brændetid på ca. 100 timer. Det er meningen, at man skal bestille ovnen i vognen samtidig med, at man bestiller vognen til transport. Afgiften vil blive 20 kr. for transporter over afstande på under 300 kilometer, og for afstande over 300 kilometer 30 kr. De store kartoffelavlere har allerede vist interesse for foretagendet.

Nye toiletter på Viborg station

Menneskene er som bekendt nogle rigtige grise, så snart de kommer i enrum og tror sig uden opsigt. Det er enorme summer banerne årligt må anvende for at holde stationernes toiletter i sommelig stand, og fra personalets side gøres et stort arbejde for til daglig at holde toiletterne i orden. På Viborg st. har man nu revet de gamle toiletter ned for at opføre en helt ny toiletbygning. Ombygningen vil koste ca. 100.000 kr. Dørene udføres sådan, at det ikke bliver nemt at skrive på dem. Iøvrigt anvendes rustfrit stål og plastic, som man mener er de mindst sårbare materialer til formålet.

Mens ombygningen står på, er der anbragt tre skurvogne med toiletter.

Erindres det....

For 50 år siden ... December 1914

Trafikministeren ansøger folketinget om ca. 6 mill. kr. til opførelse af en ny person- og godsbanegård i Århus.

✧

Uden festligheder af nogen art blev Odense nye banegård taget i brug d. 2. december. Selve banegårdsbygningen har kostet ca. 300.000 kr. Samtidigt er dobbeltsporet over Fyn nu helt færdigt, så trafikken kun nu gå lettere.

✧

To oaser på Københavns Hovedbanegård

Hovedbanegårdens Restaurant

KØBENHAVN

TLF. 14 12 32

F. L. Viltoft

Nyt fra hele verden

Journaler
Kulturfilm
Musikfilm
Tegnefilm

— vi har cinemascop
Central 13540

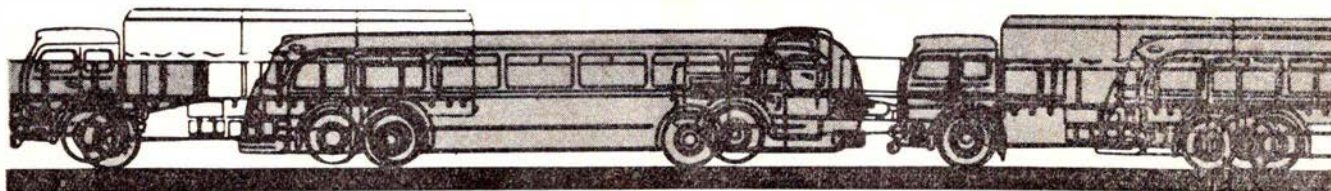
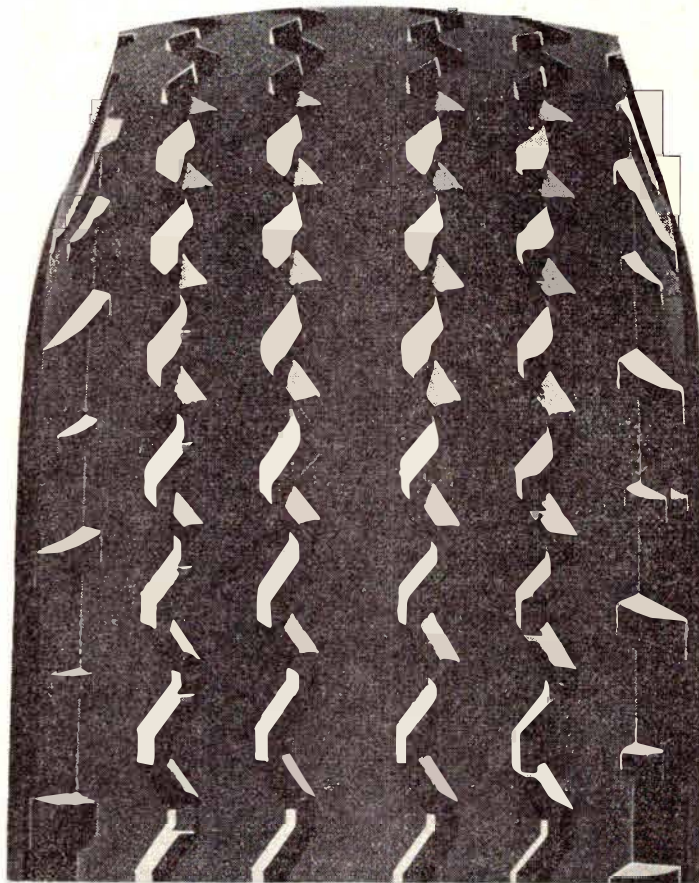
Continental

EN ROBUST TYPE

i Continental's dækprogram er Special Transport-dækket til lastvogne. Overalt, hvor der i nær- og fjerntrafik skal gennemføres transportopgaver hurtigt og økonomisk, har den bevist sin berettigelse. Selv under sværeste betingelser opnår dette anerkendte lastvognsdæk en ualmindelig høj kilometerydelse.

Man overraskes over den fremragende trækraftoverføring, den store bremsevirkning og den lette styring, egenskaber, som det kan takke sin fuldendte konstruktion for: Zick-zack-profilens dybe riller, 40 % mere slidbanegummi, forstærket karkasse gennem ekstra tekstillaag og ekstra sejt gummibelægning til beskyttelse af dæksiderne. Special Transport dækket fra Continental muliggør en forøgelse af lasteevnen med op til 20 %. På grund af sin enorme nytteværdi bliver Continental Special Transport en gevinst for enhver vognmand.

Ringkøbing

JACOB ANDERSEN

Urmager og optiker
Nygade 12, Ringkøbing. Tlf. 221

ERIK CHRISTENSEN

Alt i foto
Nygade 31 – Ringkøbing
Tlf. 664

Alt i møbler

Orla Albæk Pedersen

Møbelforretning og snedkeri
Østergade 12-14 – Ringkøbing
Tlf. 97

Købmand Nørgaard

Nygade 39 – Ringkøbing – Telf. 143
1. kl.s kolonial – konserver
Spirituosa og tobakker
Ekstrafin kaffe

Thisted

Duge – Dyner – Udstyr

Gardin
EKSPERTEN
ERIK SCHARLING

Storegade 15 – Tlf. 327 – Thisted
Stedet, hvor man køber gardiner!

Købmand Lykke Nielsen

Solbakkevej 18, Thisted – Tlf. 910
1. kl. kolonial – kaffe
Tobakker – vine og spirituosa

Tobak- og Vinforretningen

Sv. Aa. Kjærgaard
Nytorg – Thisted – Tlf. 482
Udvalg i tobak, cigarer, cerutter
Vine og spirituosa
Aut. Landbrugslotteri-kollektør

Banegårdsrestaurasjonen

HILLERØD

TOM VALÈT

»De Danske Østersøfærger«

Restaurationer

GEDSER

RØDBY FÆRGE

Restaurations »Færgetroen«,
Rødby Færge

Godsvognmanglen er stadig stor, men det er lykkedes statsbanerne at leje 300 godsvogne i Sverige.

☆

Til rejsende, der blev kvæstede ved Bramminge-ulykken i fjor, er der indtil nu udbetalt omkring ½ million kroner i erstatning.

☆

Grundet forkert sporskifte og en togmaskines for hårde tilkørsel til togstammen blev en togbetjent og 2 rejsende d. 27. december kvæstet på Rungsted st.

For 25 år siden ... December 1939

Fra og med den 11. decbr. føres lyntogene ikke mere over Storebælt grundet minefaren. De rejsende må skifte hen-

holdsvis i Korsør og Nyborg, hvor andre lyntog holder klar.

☆

Publikum stormede d. 23. decbr. juletogene til Jylland. Morgen-ekspresserne kortes i 6 afdelinger – ialt 20 eksprestog til Jylland. Det er den største juletrafik statsbanerne nogen sinde har haft. Trafikken over Storebælt var 80 pct. større end i fjor.

☆

Ny aldersgrænse i DSB fra nytår – 67 år imod 66 år nu.

☆

Den sjællandske togtrafik lammet af voldsomt snefald med stærk fygning den 30. decbr. Timelange forsinkelser for næsten alle tog.

Månedens FOTO

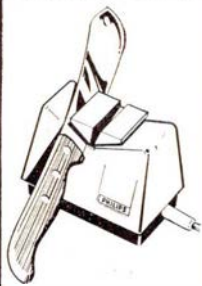

Frihedsstøtten år 1900. T. h. den gamle godsbanegård. Alt er forandret, undtagen DSB's godsudbringning (køretøjet efter hesteomnibussen,) der stadig foregår med veteranhestekøretøjer. — At DSB vil være dette bekendt.

Hvis
jule-
manden
var en
dame...

Hvis julemanden var en dame, vidste hun nok, hvad der skulle være i gavepakkerne: dejlige PHILIPS-gaver – gaver, der i sig selv er en hyldest til modtageren – gaver af kvalitet f. eks.

Philips el-sliber
Kr. 49,-

Philips Beauty Set
Kr. 78,-

Philips 3-speed
mixer Kr. 98,-

Philips Philisol 355
Kr. 295,-

eller også:

Philips klippe-sæt	Kr. 29,-
Philips Infraphil	Kr. 98,-
Philips strygejern	Kr. 59,-
Philips damp-strygejern	Kr. 98,-
Philips tørrehjelm	Kr. 128,-
Philips el-gryde-pande	Kr. 195,-
Philips el-sovetæppe	Kr. 295,-

Kort sagt:

VÆLG KVALITET - VÆLG

PHILIPS

**KIRK
ELECTRIC**

**FABRIKATION
INSTALLATION SERVICE**

samtaleanlæg personsøgeanlæg
hustelefonanlæg musikanlæg
skoleradioanlæg skoletelefonanlæg
hotelanlæg kontrolstemplingsanlæg

*

strømforsyningsapparater ensrettere
konvertere . invertere for
gaffeltrucks ladestationer nødbelysning
galvaniske bade

*

KIRK

KIRK ELECTRIC A/S

KIRKEBJERG ALLE 86 GLOSTRUP (01) 96 66 00

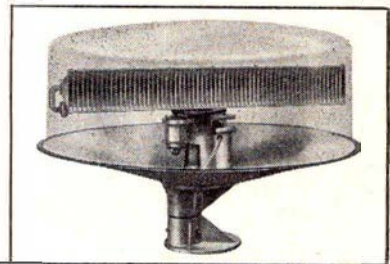
FREDENSGADE 18 AARHUS C (061) 3 14 50

AUTOFON-TELEFONICO. CUPROX ELECTRIC
NORDISK SVAGSTRØMS INDUSTRI

TERMA RADAR COMPACT 700

Den »store« radar til den lave pris. En robust transistoriseret radar, der opfylder alle maritime krav om driftssikkerhed, rækkevidde og enkel betjening. 9" billedskærm (m. linse 13,5"), 7 kW sendeeffekt, slotted waveguide antenne, 400 Watt (17 Amp) strømforbrug ved 24 V. Automatisk synkronisering.
Pris for et komplet anlæg kr. 18.800,-.

Ring eller skriv efter brochurer og fast tilbud.

**TERMA
ELEKTRONISK
INDUSTRI A/S**

SØLVG. 9. KØBENHAVN K. TLF. BYEN 406
FINLANDSG. 12. AARHUS N. TLF. 6 99 00

forøg sikkerheden
om bord...

AAGE HEMPEL

SKIBSUDSTYR

- RAYTHEON radaranlæg
- RAYTHEON ekkolod
- PLATH gyrokompas
- AEG selvstyreanlæg
- BEAUFORT gummi-redningsflåder
- U.S. NAUGAHYDE betrækningsmateriale
- STRØMMEN propeller
- STRØMMEN elektro-stål

Løngangstræde 16 - København K - Telf. MI 6767

HØJGAARD & SCHULTZ A/S

RS-JERNBETONSVELLER

Til læserne

Hermed afslutter vi bladets 21. årgang. Selv om alle udgifter, her som andre steder, er i stærk stigen, bliver abonnementsprisen for 1965 uændret 12 kr. for hele året.

I bladets ledelse sker fra nytår den ændring, at bladets ekspedition og forretningsførelse overtages af togfører V. Jonvald, Hvidovrevej 258, Hvidovre, telefon 76 38 42.

Redaktionen ledes fortsat af undertegnede. Arbejdet med begge dele var efterhånden ved at vokse mig over hovedet, og jeg beder herved de mange, jeg efterhånden skylder svar på en eller anden henvendelse, om undskyldning herfor. Det skal blive bedre i fremtiden.

H. E. Rybro.

- hun er måske hans bedstemor!

Rejseliv 1964

Som bekendt er vor store, lokale privatbane, Lollandsbanen, forsynet med usædvanlig hurtige tog - så hurtige, at de aldrig behøver at afgå for en halv time efter den i fartplanen fastsatte afgangstid; man når med garanti frem i god tid, før det næste tog til København afgår, ja, man kan næsten altid nå at se sig grundigt om i Nykøbing, efter at man har hvilet sig oven på den lange rejse fra Nakskov. (Her må dog indskydes, at da Lollandsbanen også på dette område er forud for sin tid, har man på alle ture indført automatisk hvile og afspænding efter den nu så moderne vibrationsmetode). Men jeg

sad altså på en bænk i hallen på Nakskov banegård, mens Torben og Jorgen, som jeg skulle rejse til Bornholm sammen med, lige var smuttet ind på restauranten for at få sig en grøn ... sodavand.

Jeg sad og betragtede det myldrende liv i hallen: En lille pige stod og svingede med døren, og en drager slæbte en stor kuffert over mod udgangen til perronen. Lige for mig hang der en tavle på væggen, beregnet til at give oplysninger om togforsindelser - men der stod ikke noget på den, privatbanerne skal jo spare, og man havde brugt for mange svampe til at viske ud med. Pludselig følte jeg en gysen ned ad ryggen, det var fordi der blev åbnet en dør, så en kold trækvind for gennem lokalet. Ind kom en ældre mand i arbejdstøj, det var torsdag aften, og, som Storm P. har sagt i en lignende situation, »han are ret betrukken og ding-lede hid og did«, kort sagt, han havde

Göteborg-Frederikshavn-Linjen

M/S „Prinsessan Margaretha“
M/S „Prinsessan Christina“

Daglig:

Frederikshavn. af	12.30	18.00	22.00
Göteborg *) an	16.10	21.50	1.40
Göteborg *) af	7.10	17.00	23.00
Frederikshavn. an	10.50	20.40	2.50

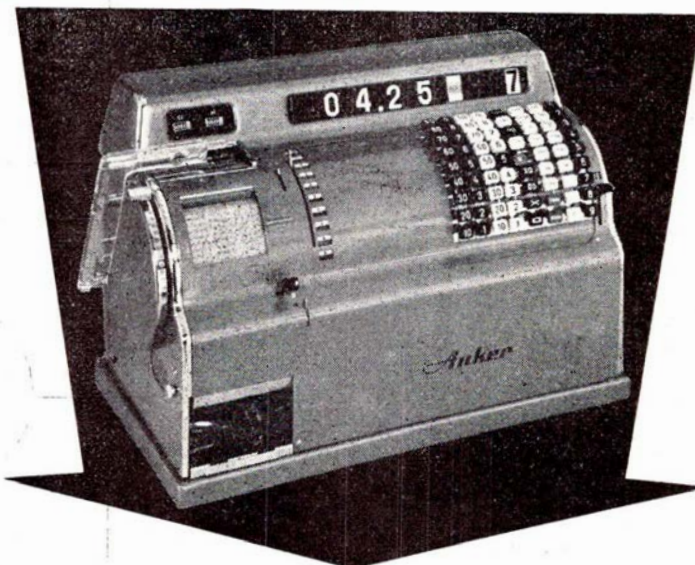
*) ej 24/12, Nævnte dag sejles fra Frederikshavn kl. 12,00 med ankomst til Göteborg kl. 15,40.

GÖTEBORG-FREDERIKSHAVN LINJEN

Nic. Pedersen & Co.
Frederikshavn - Tlf. (084) 2 04 88
Telex 9797 - Frederikshavn

Anker KASSEAPPARATER

29 tællerværker, automatisk aflæsning og nulstilling ..
enkelt- eller dobbeltbon eller begge dele ..
trykkeri for afstempling på statistikkort ..
tværsummereværk, der afgiver tællergruppe-
summer, f. eks. af skattepligtige varer ..
maksimal sikkerhed, hurtigste og mest enkle
arbejdsgang ..
gør kasseopgørelsen til en fornøjelse ..

A/S ANKER KASSEAPPARATER
FREDERIKSBERGGADE 28 (foran på strøget)
KØBENHAVN K. TLF. MI 2677

AABENRAA AALBORG AARHUS ODENSE
TLF. 6 2377 TLF. 2 2677 TLF. 2 2677 TLF. 12 2677

Anker HAR DESUDEN ALLE DE KENDTE FORDELE...

**Vil De se
resultater?**

lad
trykluft
arbejde
for Dem

Atlas Copco

Atlas Copco A/S, Valhøjs Alle 160
København - Vanløse, Telf. (01) 70 55 11
Århus afdeling: Grenåvej 339, Risskov
Telf. (061) 7 63 44
Distriktskontor - Fyn: Hunderupvej 130
Odense, Telf. (09) 13 57 16

BAGAGEVOGN

Lad længde..... 180 cm
Lad bredde..... 70 cm
Lad højde..... 50 cm

GAR=TEK

Roskildevej 349 - Valby
Tlf. 70 09 09

Transportvogne til alle formål

Signalanlæg

Uranlæg

Telefonanlæg

L. M. ERICSSON $\frac{1}{2}$

FINSENSVEJ 78 FASAN
KØBENHAVN F. 0 1 3 2 **6868**

været ude at tage sig et lille forskud på sit otium.

Under udfoldelsen af en vældig viljestyrke fik han sat sig på bænken overfor, lige under et reklameskilt med teksten »En kaffeduft så dejlig«. Jeg sad lige i skudlinjen. Vi havde vel siddet og ladet, som om vi ikke interesserede os for hinanden, i fem minutter, da døren på trods af den automatiske lukkeanordning blev åbnet ved et vældigt brag, og ind tren, omend med besvær, en større kvinde med en mandsling i kolvandet. Hun styrede målbevidst lige hen mod bænken over for mig, plantede med brask og bram sin kuffert på den arbejdsklædtes ligtorn, parkerede sin mand i et hjørne af bænken og lod sig så flyde ud over den resterende plads. Tungtåndende mente hun at måtte give udtryk for sine oplevelser:

»Det er faneme en rigtig lortheby. Her kommer man stovende helt herved fra Ko-

benhavn, og så bliver man udsat for sådan en behandling.«

Jeg har nu altid syntes, københavnsk har sådan et vist bramfrit, forsørent præg, der gør det tiltalende.

»Jeg ved ikke, hvad De giver. Her skal man rejse så langt væk, fordi de på sådan et skide kontor siger, vi kan få en ordentlig lejlighed hernede.«

Den fulde var ikke oplagt til modsigelse:

»Ja, det er sgu rigtigt.«

Kæmpekvinden havde fået vejr nok til at fortsætte:

»Ja, det byder man os, det gør man virkelig, det er dog for galt, at man skal finde sig i den slags. Der var ikke engang lys på gaden, jeg ved ikke, hvad det er for et skide byråd, der var ikke engang lys på gaden ...«

Den lille mand mente, der var noget, han skulle have sagt: »Jah, og så spøger det på loftet ...«

Ferie- og udflugtssteder

HOTEL EBELTOFT

Stedet hvor man spiser godt og billigt. Ren kaffe
Lis Pedersen – Ebeltoft – Tlf. 90

Vi bor og spiser på

HOTEL WESTEND

Randers – Tlf. (064) *2 53 88
Værelser med moderne komfort
til moderate priser.

Vi anbefaler et besøg på

HOTEL KRAGELUND

Højbjerg v. Århus – Tlf. 7 09 00
Selskaber modtages

Hotel „PRINS JØRGEN“

Vordingborg
Gode værelser – godt spisested
– derfor altid et besøg værd –

Missionshotellet „KROGEN“

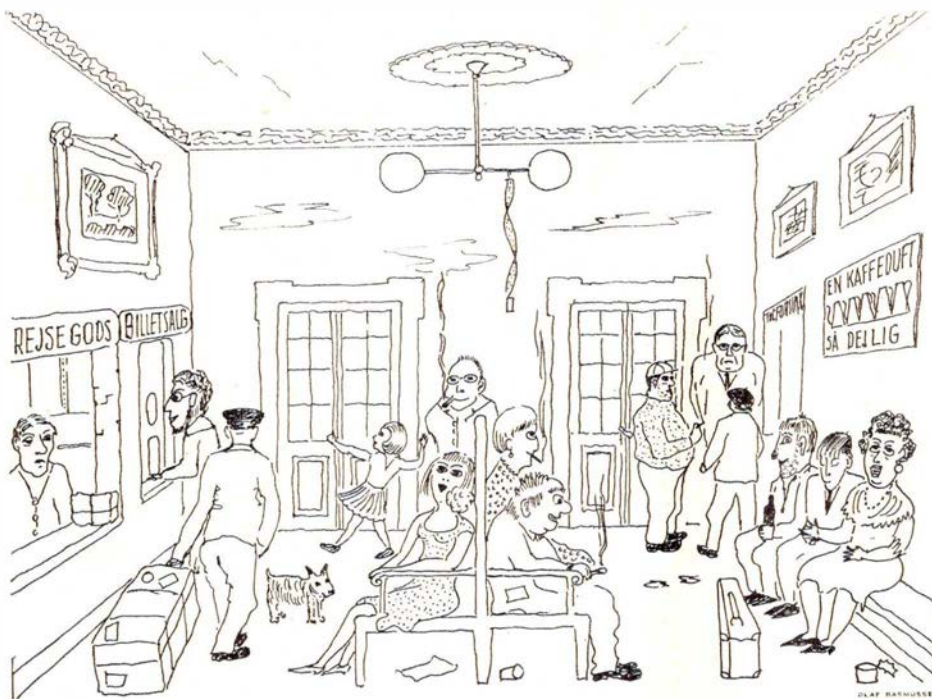
Skibstedvej 4, Hasseris, Ålborg
Gode og hyggelige værelser
til rimelig pris.
Kun 1 km fra Vesterbro, fri parkering.
Tlf. (081) 2 17 05

Den Gamle By's restaurant

Århus – Tlf. 2 52 05
Selskaber indtil 60 couverter
modtages. Diner og a la carte
Åben hele året

BLICHER's KRO

Et godt madsted – bedste kaffe
Selskaber modtages
Tjæreborg – Tlf. 6

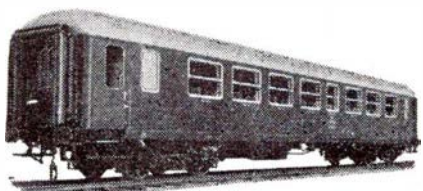
Mens vi venter på tog

*En glædelig jul og et godt nytår med tak for hjælpsomhed
og godt samarbejde i 1964.*

1/8 JERNBANEREKLAMEN

National

EMILIUS MØLLER A/S **NCR**
KØBENHAVN K - CE. 15 55

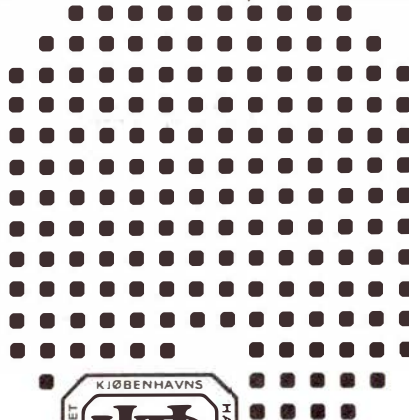

BOGIEPERSONVOGN LITRA BL

VOGNFABRIKKEN
SCANDIA
Aktieselskab
RANDERS

HER ER 170 PUNKTER

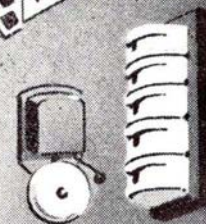
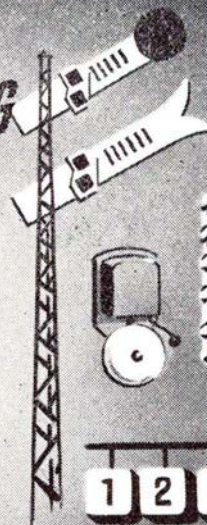
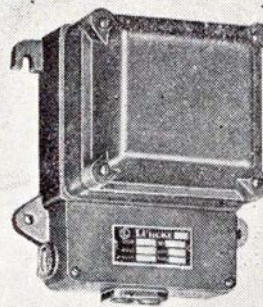
og der er 170 steder i landet hvor der ydes HANDELSBANK-service

altid
med i
billedet

HANDELSBANKEN

transformere
TIL
SIGNALANLÆG

1 2 3 4

FORLANG KATALOG

H & K. LÜBCKE

AKTIESELSKAB
JERNBANE ALLE 43 · KØBENHAVN/VANLØSE
Tlf. (01) 74 33 22

Hans gemalinde var dog ikke til sinds at lade sig afbryde:

»Jeg ved ikke, om man nogensinde har hørt om sådan en behandling, der var ikke engang lys på gaden, man kunne jo aldrig vide, om det var mus eller rotter, man gik og trådte på!«

Den fulde gav sin uforbeholdne anerkendelse af rigtigheden i det sagte:

»Næh, det er sgu rigtigt.«

Opmuntret ved at få medhold fortsatte hun uden at ænse en let sidebemærkning fra manden om, at det rumsterede mystisk på loftet:

»Næh, vi vil tilbage til København, der har man da i det mindste lys på gaden, men vi er nødt til at blive her i nat, for vi har ikke engang penge til en togbillet, så nu må vi jo se at finde et sted og sove, og så må vi se, om vi kan tomle den hjem i morgen.«

Den fulde sad og så åndsfraværende over på en »spiseseddel«, der oplyste, at Birte Wilke var blevet et nyt menneske; han havde ingen indvendinger:

»Næh, det er sgu rigtigt ...« Lyksaligheden tonede op i ham: »Jeg har sgu en dejlig brandert på i dag ...«

Kvinden satte dellerne i en hovedsagelig opadgående, derpå en nedadgående bevægelse, hvilket fremkaldte et længselsfuldt suk:

»Du kan sagtens, det har en anden én ikke råd til!«

Den arbejdsklædte var overlegent udeltagende i denne verdens nød: »Jeg har en rig tante.«

Imens havde mandslingen lige så stille siddet og samlet mod, og nu lod han sig gribe af den største handlekraft:

»Jeg går tilbage til lejligheden, de må da i det mindste lade os sove der i nat, de kan da ikke byde os sådan noget, når vi ikke engang har et sted at sove i nat!«

Hans kone bifaldt forslaget: »Ja, en nat må man vel tage til takke, selv om der ikke er lys på gaden, næh, så er det noget andet i København ...«

»Ja, det er sgu rigtigt!« Den fulde kunne snart navnet Birte Wilke udenad ...

Vi masede oppakningen op i nettene og trak gardinet for døren, for at alle de andre passagerer skulle tro, at der var fyldt herinde. Idet toget satte sig igang, gik jeg ud på gangen og lod være med at trække i nobremosen. Gennem et vindue i banegården kunne jeg lige netop se hovedet af den fulde. Han sad og smilede huldsaligt til Birthe Wilke.

Inde i kupéen fik vi hurtigt et spil kort igang; jeg fremførte, at l'hombre var det bedste spil, når man kun var tre. Jørgen og Torben er så dygtige til whist ... I Ryde hørte vi noget spektakel ude fra gangen, men det var først efter et par minutters forløb, at den første stak hovedet ind. »Jamen her er jo næsten tomt!« råbte han, så gardinerne blafrede, »kom allesammen!« I løbet af ingen tid masede fem drenge, der så ud til at være omkring femten, sig ind, og vor bagage blev skånselsløst forvist til et hjørne af nettet. De fem opvakte ynglinge tog ivrigt del i spillet.

»Det er dog dejligt at få spar es,« sagde den ene af dem og blinkede til mig, idet jeg tog ruder es op. Jeg besluttede at spille under ophøjet ro, at lukke mig ind i en skal, der skulle gøre mig utilnærmelig og upåvirkelig. Ved en fejltagelse lagde jeg et forkeret kort, og Torben kom med en bemærkning om, at han havde troet, at jeg var stærkere i denne farve; men min sidemand var der, for jeg nåede at opdage, at jeg havde grebet forkeret:

»Ok nej, der er ikke en eneste tilbage,« og han puffede mig fortroligt i siden.

Ved at udvise en overordentlig stor påpasselighed lykkedes det os at bevare roen, til vi var et par minutter fra Nykøbing; her kunne vi vel endelig blive af med vore plageånder.

»Nu vil jeg håbe, vi ikke er for forsinkede til at nå toget til København, ellers når vi jo ikke bornholmerbåden.«

Ferie- og udflugtssteder

Undlad ikke at besøge

HOTEL DAGMAR

hotellet fra 1581
Ribe – Tlf. 33 – 35 og 36

KJÆRS HOTEL

Nørre Nebel – Tlf. 10

Et hyggeligt og godt madsted
Selskaber modtages

Gæstgivergården Røde-Kro

H. Sommermark Røde-Kro st.
Tlf. 6 22 49

EBSENS HOTEL

Vestergade 32 – Maribo
Telefon (03) 1044 – 1045

– stedet hvor man kommer igen ...

Et godt sted at mødes ...

BRÆDDEHYTTEN

Adelgade, Hobro – tlf. 2 15 94
Et godt madsted – rimelige priser
Bowling

Missionshotellet ANSGAR

Prinsensgade 14-16 – Ålborg
Telefon (081) 3 37 33
God mad – gode værelser

AKTIESELSKABET
DE DANSKE SUKKERFABRIKKER

AGA

*svejsning og skæring
til ethvert formål*

A/S GASACCUMULATOR

KØBENHAVN SU. 9900

ÅRHUS TLF. 58300 AALBORG TLF. 35622 ODENSE TLF. 119316

LUFTARTER · GASSVEJSNING · FLAMMESKÆRING · ARGONSVEJSNING · LYSBUESVEJSNING · UNIONMELTSVEJSNING m. m.

HYSTER

- holder hvad den løfter

11 stk. flaskegasdrevne
gaffeltrucks H 20 E
leveret til DSB

LANGREUTERS

Gl. Kongevej 3 · København V · (0144) Hilda 1090

Filial: Engtoften 16 · Viby J · (061) Århus 4 55 33

Det var Jorgen, der kom med denne uoverlagte bemærkning. Et glædens lys tændtes i vore ledsageres ansigter. »Skal I også til Bornholm? Så kan vi jo følges ad!«

Ved forskellige retirerende og undvigende manøvrer lykkedes det os at slippe usete ind i den forreste vogn, som vi havde næsten helt for os selv. Idyllen varede dog kun til Vordingborg.

En ældre, jeg ville sige distingveret, dame valgte at lade os blive hendes kupéfæller. Det er ikke første gang, at min lyst til bananer har skaffet mig fortrædeligheder, så jeg burde have været klog nok til at sige nej tak, da den venlige dame tilbød en sådan. Imidlertid havde vi jo en lang rejse for os, så jeg gik i fælden og takkede med et hofligt smil, hvilket hun åbenbart opfattede som en opfordring til videre samtale.

»Nå, og hvor skal I så hen?« Vi tilstod.

»Ja, det er sandelig ikke som i mine unge dage, da fik ungdommen ikke så mange rejser, som nu min datter, som jeg er på vej til København for at hente ved skibet, hun kommer lige fra Finland, ja, hun er blevet gift med en finne, og hun har boet derovre i to år nu. De skulle se hendes lille datter, hun er noget af det yndigste, med gule krøller; de siger, hun har krøllerne efter mig, og de yndigste blå øjne, et rigtigt lille nordisk barn. Men min datter har fået den skrækelige idé, at hun kun behøver at lære finsk, tænk Dem, så ville jeg ikke kunne tale med min egen datterdatter, et så svært sprog som finsk er mere end nok for et barn, siger min datter, hun har dårlig nok fået lært det selv, det er så svært, siger de, for der er så mange fald at lære, ejefald og akkussativ og nominativ og genitiv og hvad de nu allesammen hedder, hun siger, der er seksten, og det tager så skrækelig lang tid at lære alt det, men jeg siger altid til hende, at hun meget hellere skulle lære sin mand at tale dansk, for det er jo meget lettere, så kunne hun måske få sin mand til at flytte her til Danmark, i et rigtig lille hus, så kunne jeg tage hen og passe min lille datterdatter, men hendes mand siger, at han er bange for, at jeg måske ville blive træt af ham, så det er bedre, vi bor langt fra hinanden, men det

forstår jeg nu ikke rigtigt, for vi har næsten ikke set hinanden, kun et par gange, og da sagde han næsten aldrig et ord, men han kan næsten heller ikke forstå dansk, kun et par af de almindelige ord, men jeg gør jo, hvad jeg kan for at tale langsomt og tydeligt ...«

Jorgen og Torben var i mellemtiden forsvundet med en eller anden bemærkning om, at de skulle hjælpe en ung dame med at bære hendes håndtaske, så jeg var tvunget til at blive siddende med et hofligt udtryk i ansigtet, af og til udstodende et »nej, virkelig« eller »jasåh« eller andre af den slags udtryk, der desværre havde en særdeles opmuntrende virkning på denne pæne ældre dame, der lod til at skænke mig sin egen, sin datters, sin datterdatters og sin svigersøns hele livshistorie, og i forbifarten også en lille indigneret beretning om hendes mælkemand, som en gunstbevisning.

Københavns hovedbanegård! Menneskemylder, fremmede tunger, strålende, mangefarvede lysreklamer, højtalerstemmer, underjordisk brusen af tog, en lille kaffebur som en oase i vrirnen. Vi stod og skyllede støvet af halsen med en kop te ved en af de små standere, da et par halvsovsnige piger kom og spurgte, om vi ikke ville købe deres sidste tre lodder til fordel for børnehjælpsdagen. Jeg var netop i færd med at købe to, da en lille grå mand, der stod med en kop kaffe på standeren ved siden af, med en lavmælt, mistrostitig stemme, der havde en bedrevidende, næsten ildevarslende klang, sagde til mig og verden i almindelighed:

»Gør det ikke, gør det ikke! Det er fup og svindel al sammen, der er ingen, der kan vinde i det der.« Dampen fra kaffen slorede hans ansigt, og han lagde pertentligt skeen over på den anden side af underkoppen. »Gør det ikke, det er spild af penge, kun beregnet på at trække penge ud af folk.«

Jeg kom med en svag protest: »Nå, det er da ikke sandsynligt, det kan jo kontrolleres ...«

Det lille udtryklose ansigt drejede op mod mig; to sorte øjne forsøgte at brænde sandheden ind i mig.

Er det ikke altid den bedrevidendes forfærdelige lod ikke at kunne få andre til

Skaler og kurser

Aarhusegnens Husholdningsskole

Risskov st. - tlf. Århus 7 84 46
5 mdr. kursus fra maj og novbr.
3 mdr. kursus fra maj og august
Moderne skole - smukt beliggende

SILKEBORG HUSHOLDNINGSSKOLE

Åhavevej 46-48 - Silkeborg
Tlf. 67

HOTEL SKJERN

K. Orloff Lauridsen
Bredgade 48 - Skjern - Tlf. *39

Gælder det lønkonto eller
spar i skat konto - så tal med

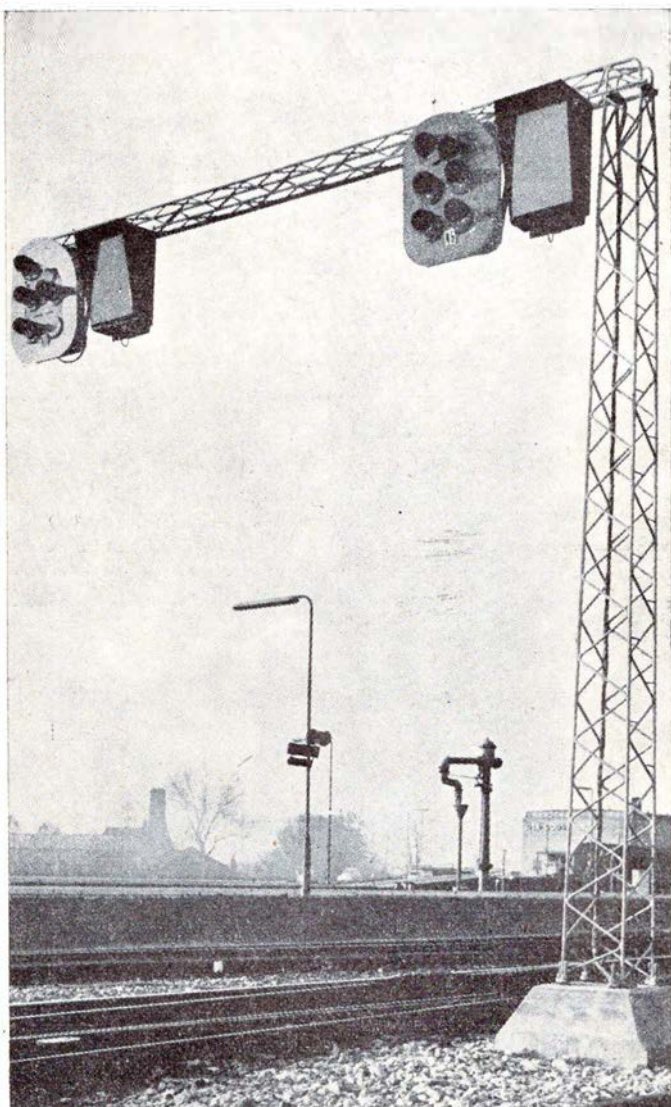
Spare- og Laanekassen for Horsens by og omegn

Jessensgade 1 - Horsens

Sparekassen for Lyngby og Omegn

Signaler

Gittermast med udligger på Nykøbing F station
med perronudkørselssignaler og talvisere

Leverandør til DSB af bl. a.:

Relæer

Signaler

Master

Sportavler

DANSK SIGNAL INDUSTRI A/S

FINSSENSVEJ 78 - KØBENHAVN F - FASAN 67 67

C. F. Riedel & Lindegaard A/S

Maskinfabrik og Jernstøberi

Kingosgade 11 - København V. - CE. 2648

★

Centralvarme - Gas - Vand og sanitetsanlæg
Sporskifter - Strålevarme

KIRK

KRISTIAN KIRKS TELEFONFABRIKER A/S
HORSENS AARHUS KØBENHAVN N.

at indse rigtigheden af det, han selv ved så uudholdeligt sikkert?

»Gør det ikke, gør det ikke, jeg ved det; for to år siden købte jeg for tre hundrede kroner af de lodder, og jeg vandt ikke!« Han gjorde en lille pause, så ordene kunne få tid til at synke til bunds. Det stirrende, modløse blik hæftedes igen på mig, og så kom det: »Så er det faneme da snyd!« Stemmen var sporgende, næsten bebrejdende, og da han ikke formåede at

gøre indtryk på mig, svandt han ind i sig selv igen, han lod slovhedens og bitterhedens maske glide hen over sit ansigt, skuldrene sank, og den personificerede desillusion gled i et med alle. Jeg åbnede lodderne: nittere.

Det stille vand med reflekser af lys, en rolig gliden mod et nyt mål maner til eftertanke – husk disse ansigter, husk disse ord – du kunne jo få brug for dem ...

Togrejsende.

DJK og OMJK's UDFLUGT TIL BOGENSE

Søndag den 11. oktober arrangerede Dansk Jernbaneklub og Odense Modeljernbaneklub i samarbejde en udflugt på Nordfynske Jernbane. Turen var ikke tænkt som en afskedstur, for den blev bestemt inden dødsdommen over banen blev afsagt, men at den så blev det, det er en anden sag. Det blev NFJ nr. III, der skulle trække toget, og den trak det ordinære godstog fra Bogense til Odense om lordagen, så den kunne være i Odense til søndag middag, hvor særtoget var bestilt. Toget bestod, foruden af nr. III, af NFJ's to personvogne, en pakvogn og en postvogn, hvilket ikke var for meget, da det viste sig, at der kom 127 deltagere. Som sædvanlig på DJK's ture fordelte folk sig over hele toget, så det hjalp på pladserne i personvognene. Det er jo heller ikke hver dag, man kan komme til at køre i en rejsegodsvogn.

Vejret var ikke det bedste, da nr. III holdt klar til afgang på Odense banegård, men ingen var nervøse, for som sædvanlig havde vi bestilt solskin. Grundet den tætte køreplan på NFJ, var vi nødt til at køre til Bogense uden mange stop, men det lykkedes at lave et stop i Otterup, for det viste sig, at nr. III kørte hurtigere, end vi havde regnet. Det var nu også en dygtig lokofører, vi havde fået. Efter det korte stop i Otterup kørte vi videre mod Bogense, hvortil vi ankom præcis. Jovist, de gamle dampheste kan endnu. Vi havde været 1 time og 5 min. om turen, og herfra skal trækkes et stop på 10 min. i Otterup. Da vi rullede ind på Bogense station, ankom også det bestilte solskin, og det holdt sig hele dagen. Sandsynligvis havde solen ikke regnet med, at vi kørte så hurtigt, så den var blevet lidt forsinket.

I Bogense var der et længere ophold,

BIKUBEN

FORSØRGELSESFORENING
OG SPAREKASSE

*Tal fremtid med Bikuben —
— Deres Sparekasse*

— også Deres plads står åben i

JERNBANE-HJEMMEVÆRNET

Alle oplysninger hos HJEMMEVÆRNET - Sorgenfri Slot - Lyngby

Aarhus

Spis
FLÆSKEHALLENS
pølser

Besøg
PØLSEBAREN
ved den nye Vanløse Bio

SKRÆDDERFIRMA

Aarhushøj

ÅRHUS 4%

ALT I HERRE- OG
DAMESKRÆDERI

MÅLKONFEKTION I FINESTE UDFØRELSE
PROVINSENS STØRSTE UNIFORMSSKRÆDERI
Konto oprettes gerne

Sæt
pengene
i banken
og betal
med check

... tal med

**Aarhus
Privatbank**

At gøre forretning uden reklame, er som
at blinke til en pige — — i mørke.

MONBERG & THORSEN 1/8

INGENIØRER-ENTREPRENØRER

Oslo Plads 12 - København Ø.
Tria 7001

Sparekassen for Helsingør og Omegn

Stengade - hjørnet af Stjernegade
Vestre afdeling - Kingosvej 52

DANSK SOJAKAGEFABRIK A/S

(A/S DET ØSTASIATISKE INDUSTRI OG PLANTAGE KOMPAGNI)

ISLANDS BRYGGE 24 . KØBENHAVN S

1/8 **N. P. Nicolajsen**
TØMMERHANDEL
Røde Mellemvej 1
Tlf. *50 81 81
Telegram adresse:
Timbers
København S.

Dragerforeningen Hovedbanegården

besørger alt

Telefon 15 21 62

De lettes for tyngende byrder
når De benytter

Hovedbanegårdens Garderobe

K. W. JØRGENSEN

som nogen benyttede til spisning. Da afgang var kl. 12 fra Odense, havde man ikke arrangeret spisning, så det lokale hotel blev rendt overende, da der alligevel var nogle, der ville spise. Et medlem forklarede senere, at det havde taget 1½ time at få serveret en bof, men det var for så vidt ikke hotellets skyld. Andre medlemmer, der mere ønskede åndelig føde, gik rundt og besøgte remiser og værksteder. Det var morsomt at se, at folk, der ikke havde været i Bogense før, var meget overrasket over alle de skinnebusser NFJ ejer. Brugte man da virkelig alle dem? spurgte man. Ja, det gør man da, for banen har stor trafik. Jamen hvorfor skal den så nedlægges? Ja, hvorfor? Det spørger alle om. Manglende fremsyn hos stat og kommuner, og især Odense by, der ikke vil støtte banen.

De baner, man hidtil har nedlagt, har været uden større betydning, men da man nu er begyndt på de baner, der har stor trafik, kan ingen mere vide sig sikker. Det begyndte med Svendborg-Nyborg, og nu fortsætter det med de fynske privatbaner, det er sorgeligt, at det ikke mere er barnernes trafik, man ser på, når man nedlægger dem.

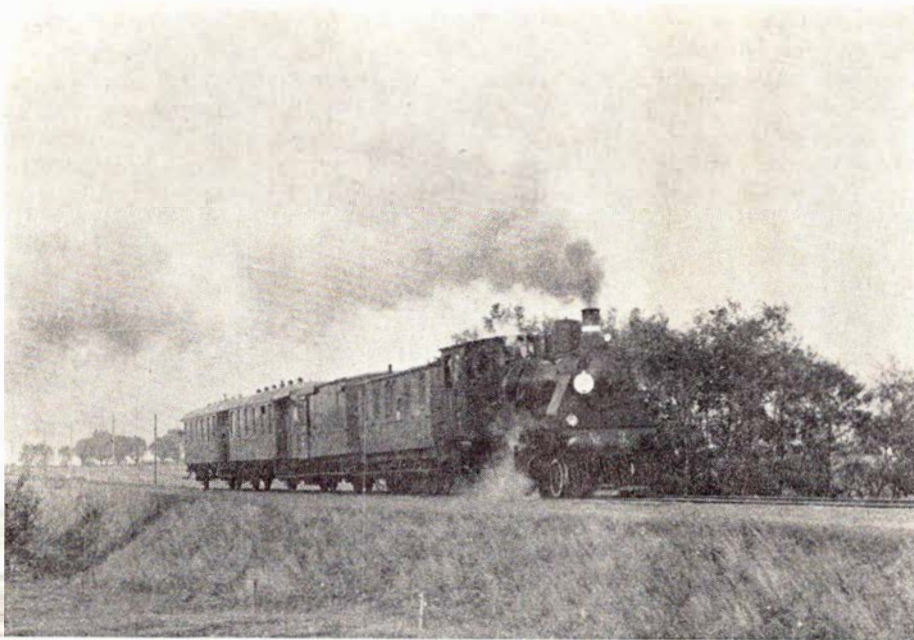
Disse mørke skyer over banen, mærkede deltagerne ikke noget til, og da klokken

var 15,00, dampede vi fra Bogense igen. Da solen stod bedre på vejen hjem, skulle vi lave fotostop, især mellem Otterup og Odense. Der blev mange, og de var gode og velvalgte, hvad de fleste vist kan se på deres billeder. Da de fleste af deltagerne var »veteraner« fra tidligere ture med DJK, kom man hurtigt af og på, så det hele klappede fint, og toget ankom til Odense til tiden. I denne forbindelse bør lyde en tak til NFJ for en fin tur, og for det fine materiel. Lokoet var pudset fint i dagens anledning, men NFJ er kendt for at holde sit materiel fint i stand.

Der var dog også noget andet, der var »særligt« ved denne tur. Som skrevet i indledningen var den arrangeret i samarbejde med Odense modeljernbaneklub, som netop i år har jubilæum. Det er værd at bemærke, at der i Odense, og forøvrigt også andre steder i provinsen, ikke eksisterer det modsætningsforhold mellem modelfolk og DJK-folk, som findes i hovedstaden. Overskuddet fra turen blev delt mellem DJK og OMJK efter antal deltagende medlemmer, så på den måde fik begge parter noget ud af turen.

Måske kan eksemplet også med tiden »smitte« i hovedstaden - mange håber det.

H. G. C.

Loko III + D 31 + Eh 57 + C 30 + C 29 på hjemturen

Foto: H. G. C.

- sæt
Buur
på bordet...

FORLANG KVALITET — FORLANG

Farre fjerkræ

A/S Farre Fjerkræexport
Farre st. - telefon Farre 13

— ogsaa Deres flamme

BRABRAND

Løgstør - Vejen - Odense - Næstved

Busser og tog trafikerer alle de smukke steder på Lolland

Selskabskørsel i moderne turistbiler

Telefon Maribo 298

LOLLANDBANEN

... altid til tjeneste

Deres Bank —

ESBJERG BANK

AKTIESELSKAB

— den lokale bank

Erindringer fra Åbenrå Amtsbaner

af stationsmester Hakon Hansen, Bonderup

Efterkrigsårene

Efter at have afsluttet min skolegang i sommeren 1920 skulle jeg som alle andre have en beskæftigelse, og da jernbanen altid har haft min interesse, og jeg erfarede, at der var en ledig plads som trafikalev ved Aabenraa Amts Jernbaner, der var det ene af de tre privatbaneselskaber, der overgik til Danmark ved grænseflytningen efter krigen 1914-18, søgte jeg og fik pladsen.

Jeg gik derved ind til noget ganske særpræget, ikke blot jernbanemæssig, men også hvad dagliglivet angik. Alt var præget af forsømmelse fra krigen, store butiksruder, der var gået itu, var dækket med brædder, træværk havde ikke fået maling i de år krigen havde været, og jeg lagde mærke til, at mange dørhåndtag på døre, der engang havde været pæne, var rustne jernhåndtag, der alle var ens, og fik så at vide, at døre med disse håndtag havde haft messinghåndtag, men disse var under krigen aftaget og omskiftet af det tyske militær.

Ikke alle kunne tale dansk, og det særlige sønderjydske sprog, der dengang var langt mere særpræget end i dag, forstod jeg næsten intet af, men alt gik godt alligevel, og den nødvendige forståelse af sproget lærte jeg forholdsvis hurtig, men den danske benævnelse af tallene var svær for mange; vi måtte ofte benytte den tyske.

Materiellet

Da jeg skulle tiltræde pladsen og spadserede fra statsbanestationen til privatbanen, var det første, jeg på afstand lagde mærke til en særlig »vogn«, der var sort; min første tanke var da, at det var en specialvogn, der lavede lys og varme i toget, og at det således var en meget fin bane, jeg var blevet ansat ved; at »vognen« lavede varme til toget viste sig at være rigtig; men derudover kom jeg hurtig på andre tanker, idet »specialvognen« var et loko. Førerhuset var bygget helt rundt om kedlen, og der var styregrej i begge ender af maskinen, da drejeskive ikke fandtes ved banerne.

Personvognene var blå med petroleumsbelysning, toiletter fandtes ikke i vognene. Banerne var smalsporede – 1000 mm – vognene var forsynet med kun en buffe i hver ende, i buffen fandtes en aftagelig

koblingshage, der under benyttelsen blev fastholdt af en kæde, hvis ene ende var fastgjort til den bolt, der holdt koblingshagen, den anden ende var forsynet med en jernkugle, der virkede som kontravægt, når kæden var kastet over koblingshagen.

Togene havde gennemgående bremse, »Heberlein-system«, der bestod af en bremseline, hvis ene ende var fastgjort på togets bageste med bremse forsynede vogn, den anden ende førtes på nogle små ruller forsynet med stativer, der var anbragt på vognenes tag, hen til lokoet, hvor den blev fastgjort til en med håndsving forsynet valse. Vognenes bremseindretning var forsynet med tunge jernlodder, en slags kontravægt, der løftedes, når bremselinen strammedes og bremserne løsnedes.

Omvendt bremse man toget ved at slappe linen, og skulle denne gå itu bremsedes toget således automatisk. Et sådant system vil man jo i dag kalde »Storm P.«sk og ville sikkert være en ren lækkerbidsken for en veteranbane.

Fakta var dog, at man havde gennemgående bremseindretning på et tidspunkt, da mange andre privatbaner kørte på alm. skrubremse.

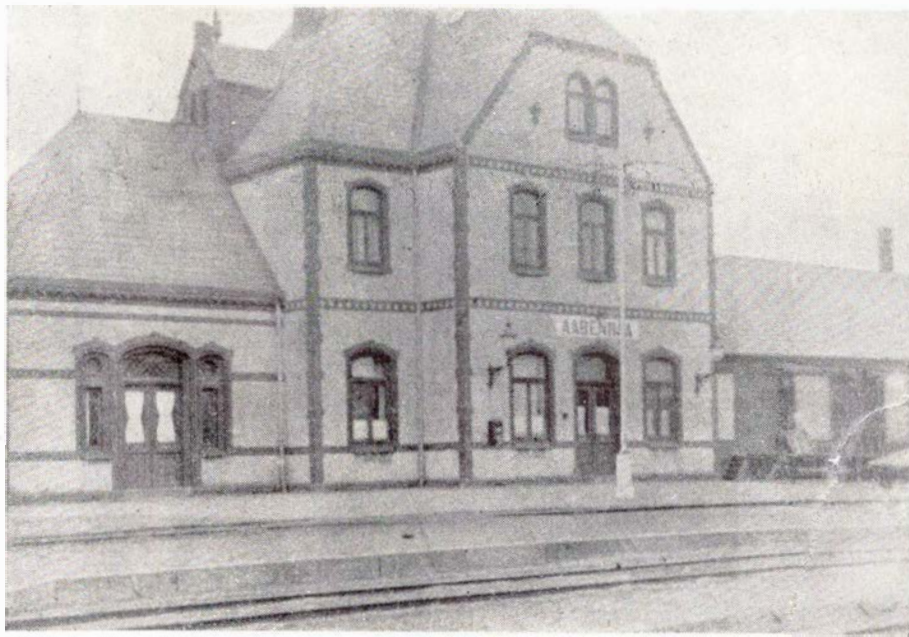
Ledbevogtning fandtes ikke, lokoet fløjtede og ringede med en dampklokke, og på særlig farlige steder, standsede toget, og togføreren gik med en klokke i hån-

den hen til overskæringen og rangerede toget over samtidig med at lokoet fløjtede og ringede med dampklokken.

Der kunne undertiden opstå pudsige situationer f. eks. i Gråsten, hvor amtsbanesporet gik over gaden parallel med statsbanesporet. Når man havde lukket bommene for statsbanesporet, kunne man til tider se amtsbanetoget passere gaden uden for bommene.

Sikkerhedstjenesten

var forholdsvis enkel. Åbenrå var toglederstation, togene fra Åbenrå blev afsendt uden formaliteter af nogen art. Togene mod Åbenrå måtte af udgangsstationerne først afsendes efter toglederstationens tilfaldelse, der foregik ved udveksling af særlig depeche. Mellemstationerne var ubetjente, og krydsning foregik ved, at togføreren indrangerede sit tog efter særlige regler. Blev et tog mere end ti minutter forsinket skulle togføreren gå til tjenestetelefonen og melde forsinkelsen. Krydsningsforlægning foregik ved udveksling af depecher mellem toglederstationen og togføreren, der til dette brug medførte en blok med nummererede blade, to af hvert nummer, med kalkerpapir imellem. Sortskriften beholdt togføreren selv, blåskriften afleverede han til lokoføreren, der

Åbenrå Amtsbanegård

mundtlig underrettede fyrbøderen; tillige anbragte han i vinduet i førerhuset, hvor han stod, et jernskilt med ordet »Krydsning« i gennemhullede bogstaver, – eller rettere sagt »Kreuzung« – for et dansk skilt mindes jeg aldrig at have set.

Indkørselssignaler fandtes ikke på nogen af stationerne, ej heller på overgangs- eller endestationer.

Tjenestetelefonerne blev drevet ved blåstensbatterier, der var installeret i et med glasdør forsynet skab under telefonen. Man skulle så, helst hver dag, lægge et lille stykke blåsten i batteriglassene, og så var telefonerne ganske gode, men det skete ofte, at landstationerne glemte dette, og så var der en sådan støj, at telefonen var næsten ubrugelig. Høretelefonen var kæmpestor og klodset, og tragten, man talte ind i, sad fast på telefonapparatet, det var selv efter tiden dengang meget antikt.

Stationerne, med undtagelse af Åbenrå, var alle kroer, der ejedes af kromanden, også Gråsten, Hovslund og Løgumkloster, men der var dog et værelse overladt banerne til kontor, og disse stationer bestyredes af en ansat jernbanemand, der havde privatbolig ude i byen.

Billetter og regnskab

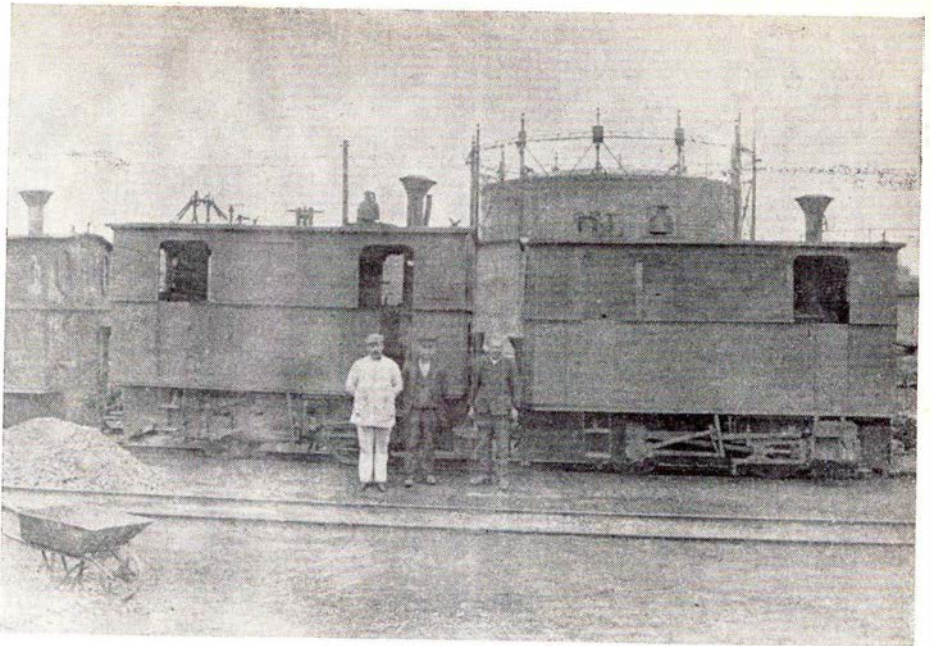
Da danskerne overtog banerne, havde man et, efter min mening, enkelt og praktisk billetsystem. Billetterne var af tykt papir, stationsnavnene stod anført i rækkefølge under hinanden, i begge ender af billetten stod anført nr. og klasse m. m. Ved salg klippede man billetten tværs over under den station, til hvilken den skulle gælde. Regnskabsaflæggelsen skete på grundlag af de tilbageblevne stykker. Der var særlige barnebilletter. Senere indførtes alm. edmonsenske billetter, men da landstationerne blev passet af folk uden jernbaneuddannelse, gav dette kun forøgede kvaler.

Fragebrevekspeditionen foregik ved benyttelse af fragtsedler – en slags afskrift af fragtbrevet, som togføreren fratog og indsendte til hovedkontoret. Landstationerne havde således ingen egentlig bogføring, men betalte efter banens udsendte opgørelse.

Da banerne var smalsporede blev stykgods af privat vognmand kørt til og fra statsbanestationen, vognladningsgods blev direkte omlæst ved banernes foranstaltning.

Dårlige tider

Efterhånden som tiderne blev dårligere for banerne, forsøgte man, trods den i forvejen meget primitive driftsform, alligevel visse besparelser. Motorvogne var den gang ikke almindelige; man lavede på ba-

Del af sporområdet på Åbenrå Amtsbanegård

nernes eget værksted en vogn, der dog aldrig kom i regelmæssig drift.

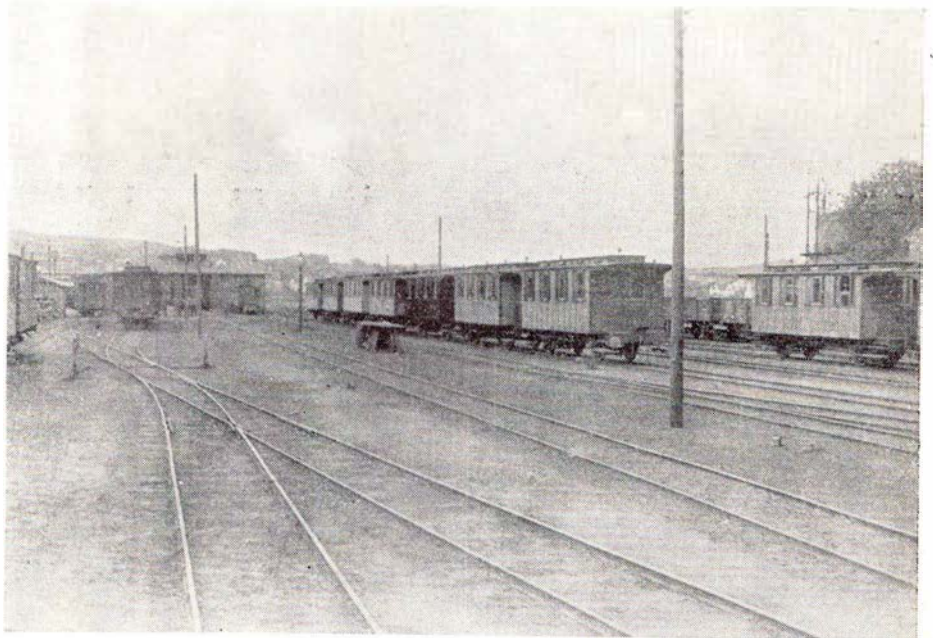
En anden besparelse havde man, trods dampdrift, mere held med, idet man sparede togføreren i et togpar på Løgumklosterbanen og ligeså på Gråstenbanen. På Løgumklosterbanen billetterede lokoføreren under togets ophold på stationerne, og på Gråstenbanen fik man en ordning, således at postpakkemesteren billetterede.

Uniformering blev der også sparet på, udover en dansk kasket, og da blev jeg endda selv betænkt. Såvidt mig bekendt blev der ikke udleveret uniform, og da beklædningsituationen efter krigen ikke

var særlig strålende, var det ikke ualmindeligt at se funktionærer iført pæne sorte benklæder med røde striber langs sømme og blå uniformsjakke med afpillede distinktioner og dansk kasket.

Som det gemytlige folkefærd sønderjyderne er, tog de, såvidt jeg kunne se, situationen pænt, og for mit eget vedkommende havde jeg tre gode og interessante år, som jeg altid med glæde vil mindes.

**Mere om Åbenrå Amtsbaner,
bl. a. strækningsplaner,
i jule nr. 1959**

Åbenrå Amtsbaners loko

Aktieselskabet
P. HATTEN & CO.
Nakskov – Maribo

Aktieselskabet
**DISKONTO- OG LAANE BANKEN
I MARIBO**
(MARIBO BANK)
Byens og oplandets bank i over 100 år

**Den lollandske Landbostands Sparekasse
Maribo afdeling**

Torvet 7, Maribo Telefon 53 og 153

Aktieselskabet
S. A. CHRISTENSEN & CO.
Fabrik for moderne malkemaskiner
Kolding – Tlf. 2 36 66

Værktøj for vej- og jernbaneanlæg

— således omfatter vor produktion bl. a. stengrebe og skovle
til såvel stats- som privatbanerne

DANSK STAAL INDUSTRI A/S
af 1933
Kongens Lyngby

KUL – KOKS OLIE – OLIEFYR

Minerva 6068

J. SAABYE & O. LERCHE A/S

ingeniører & entreprenører
TELEFON MINERVA 2550

LEMVIGH-MÜLLER & MUNCK A/S

København

Århus

JERN

STÅL

LECA

Aktieselskabet
KORN- OG FODERSTOF KOMPAGNI

AISTRUP & Co. A/s

Metalfolieindustri

Dag Hammarskjölds Allé 19 – København Ø
Tria *3150

Emballageindustri

Fabrik: Kvistgaard

Introduktion

til vandring efter Haderslev Amtsbaner

Let omskrevet kunne man sige:

Disse øer, store, små,
dette fastland, disse vige,
disse baner, krumme, lige,

og så lade den sidste linie danne indledningen til den serie, der har HAJ som basis.

Med rette en serie, idet der var ca. 210 km! En god uges ferie er anvendt til denne opgave – godt eller dårligt anvendt, det må De afgøre, men lader vi banerne ligge, var det i hvert fald en ferie, der gav et godt, et interessant og et beringende indtryk af det gamle grænseland.

For at give læserne et all-round forhåndskundskab blot i store træk til opgaven, for at stille tingene i det rette relief også i historisk retning denne introduktion:

De af læserne, der ikke er nøje bekendt med banernes linieføring – »disse baner, finde det fornødne, idet er nedtegnet såvel krumme, lige – vil på skitserne kunne en del af amtsbanernes sporplaner, som lidt om tilslutningen på de forskellige statsbanestationer. Endvidere finder De hostående et generelt rids over baneforløb.

Sammenfattende skal om alt dette siges, at vi vel må betænke, at vi i 1960'erne er medlemmer af stærkt industrialiseret, mekaniseret o.s.v. samfund, at vi er dus med en mængde udtryk, der blot for sidste

verdenskrig var latin for de fleste af os og endelig, at der ligger en fare i, at vi alt for let forfalder til kun at anvende nutidens målestok.

Kort sagt ryste på hovedet af noget, der for os tegner sig som en transportmiddel, der aldrig har haft sin berettigelse.

Men netop her er et historisk klarsyn nødvendigt, vi skal blot på 100 år tilbage for at finde 75 % af landets indbyggere bosat i landdistrikterne – mod nu ca. 75 % i byerne.

Vi kan endnu omkring 1962 møde Tønder amt med en befolkningstæthed – eller mangel på samme – på blot 32 pr. km². Vi møder Haderslev by med 9201 indbyggere i år 1900, og med 13.149 indbyggere pr. 1/2 1921.

Vi kender fra efterår 1961 det trafikøkonomiske udvalgs betænkning med bl. a. ønske om anvendelse af 34 milliarder kr. til trafikformål i de kommende 20 år, stillet op mod de ca. 720 millioner, der pr. år i tiden 1953–59 gennemsnitlig blev anvendt til disse formål.

Stil disse lige tal i relation til datidens »kæmpeunderskud« på amtsbanerne, så vil de sidste penge være lig småpenge med vor målestok.

Afstande er elimineret, rejsebesvær ligeså.

En Storebæltsbro, siger man, vil forrykke Hamborgs lastbilgrænse fra Århus–Viborg–Thisted til omkring Kongeåen.

Så store linier lægges der i dag til grund,

Strækning

	Abnet	Nedlagt	
Haderslev–Christiansfeld	4/3	99	25/6 32
Vojens–Gram–Rødding	5/3	99	1/12 38
Haderslev–Vojens	4/8	99	1/12 38
Haderslev–Årøsund	28/5	03	15/2 38
Ustrup–O. Jerstal–Toftlund	2/4	04	23/6 39
Haderslev–Skodborg	1/7	05	1/2 33
Toftlund–Gramby	15/9	10	22/5 37
Gramby–Arnum	13/11	10	22/5 37
Arnum–Skærbæk	1/4	11	22/5 37

Hads-Ning Herreders Jernbane

Århus — Odder — Hou

Kores

KONTOR-ARTIKLER

- det står helt klart

L. C. GLAD & CO. A/S

Første danske fabrik
for mineralske smøreliefer

København K.

Grundlagt 1880

Preben Jørgensen & Søn

Skrædermestre

Jernbanegade 6 - København V. - Tlf. PA. 4707

Uniformer

B & T

O. CARLSEN & SØNNER

Karrosserifabrik
Torpenvej 175 – Humlebæk – Tlf. 491
Nybygning samt opretning af busser og
specialkarrosserier

FRISKO IS

til desserten . . .
bestil den hos vore forhandlere

BJORHOLM'S Begravelsesforretning

Opretning af personvogne
v. Torkild Bjorholm
Grejsdalsvej 3 – Vejle – Telf. 3061
Alt vedr. ligbrændning og begravelser ordnes

AARHUS STEVEDORE CO.

Telf. * 2 04 06

Til hverdag og fest . . .

DANA SALAT

. . . er altid bedst!

HJØRRING BOGTRYKKERI

v. P. Chr. Lund
Brinch Seidelinsgade 7 – Telf. 302

GODTHAAB

Hans Hansen's Betonvarefabrik A/S
Hjørring - Telf. 256

HJØRRING NY PRODUKTFORRETNING

v. Herluf Sønder
Læsøvej – Telf. 1431

A/S L. Pinesen

Møbelforretning og boligmontering
Søndergade 11 – Herning – Tlf. 201 – 1201

EJNAR JENSEN

Elsdyrvej 8 – Vejle – Telf. 3781
Kolonial – konserver – vine – tobak
. . . Et godt sted at handle

CLEMENSTRYKKERIET

Kystvej 37 – Århus C – Tlf. 2 06 11

FLAMINGO FABRIKEN

Kvistgaard
Telf. (03-238) 238
. . . skab hygge med Flamingo

Sparekassen for Randers By og Omegn

– byens ældste pengeinstitut

hvad betyder turen til købstaden, bilen står jo udenfor.

Tænk så på, hvad en købstadstur fra f. eks. Skodborg var før i tiden, for 2 menneskealdre siden; det var en oplevelse, en udflugt, en ting, der betød indgreb i dagliglivet, noget man så frem til.

Og »æ lillebahn« havde sin andel heri.

Hvem siger i øvrigt, at man om 25 år ikke ryster på hovedet af vor tids dollar-grin!

Resumé

Som afslutning kan det være fristende at ridse op – kort – lidt af det, der lige efter genforeningen forelå om disse småbaner.

Sporvidde 1000 mm, maksimal stigning 1:60, mindste radius på fri bane 200 m.

Fra år 1899 til 1905 byggedes med 15,5 kg skinner, 1,8 m sveller og med anvendelse af underlagsplader. Senere anlæg fik 24,39 kg skinner.

Det rullende materiel opregnedes således: 35 lokomotiver, 41 personvogne med 3. kl., 20 med 2. og 3. kl., 1 salonvogn, 17 post- og pakvogne, 172 lukkede, 140 åbne godsvogne, 14 langvogne, 11 andre vogne samt 3 normalsporede lukkede godsvogne.

Alle vogne havde vacuumstyr, og en del personvogne elektrisk lys.

På amtsbanegården i Haderslev fandtes et stort set moderne værksted bygget i 1914 for ca. 1 million mark.

Efter denne teoritime er vi så klar til at begynde arbejdet i marken.

Fra nytår og i de derefter følgende 4 numre bringer vi i tekst og masser af fotos disse forlængst nedlagte baners historie.

Bygningen af den nye Hadsundbro ventes påbegyndt i 1965. Broen og de nødvendige vejtilslutninger budgetteredes i 1963 til 13,3 mill. kr., og det ventes ikke at blive meget dyrere.

☆

Veteranbilmuseet på Ålholm slot skal udvides med en ny hal til 40 biler – en fordobling af bestanden.

☆

DSB har udbudt de to gamle færgefærger skar sig 3 m ind i færgeklappen. Planerne om at indrette »Glyngøre« til museumsskib er opgivet.

☆

DSB rejsebureau i Esbjerg har nu taget sine udvidede lokaliteter i brug. Lokalerne er holdt i lette lyse farver og mere rationelt indrettet end før.

☆

Storebæltsoverfarten overførte i oktober i år 13.000 flere biler end i oktober i fjor. Da mange færger sejlede halvtomme, vil det sige, at man kan klare en endog meget større stigning i den kommende tid.

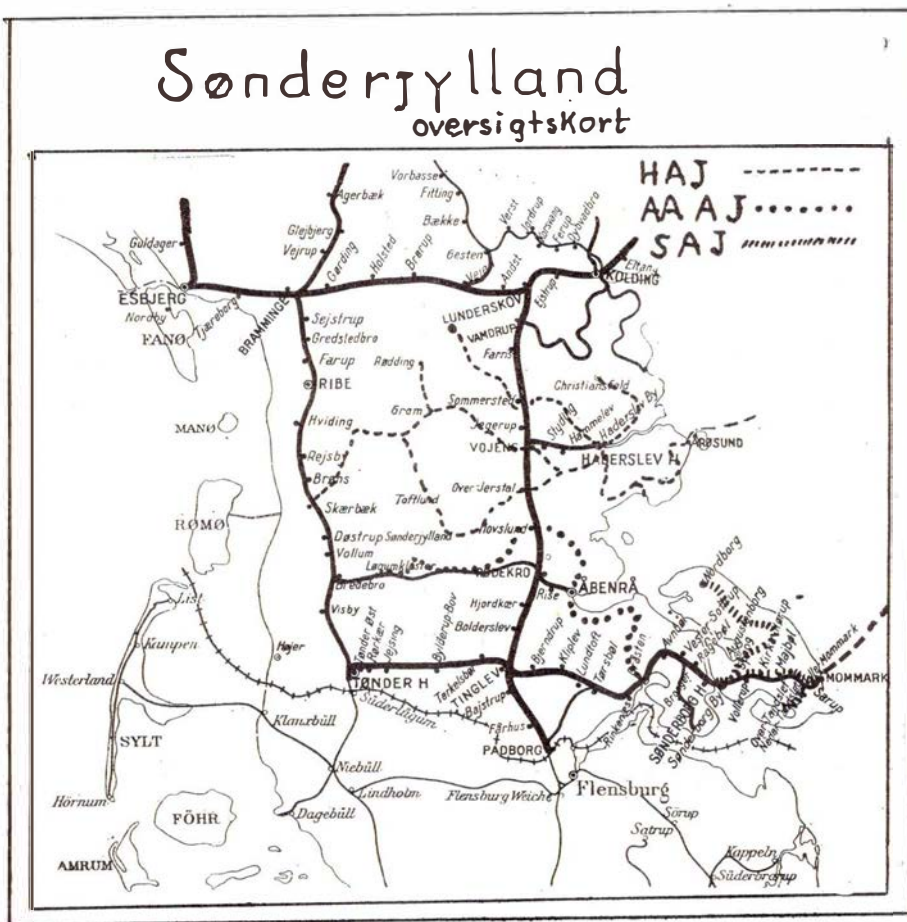
☆

Personalemanglen er stadig stor ved DSB. Indenfor Jernbaneforbundets række er der i september og oktober kun ansat én mand for hver fem, der har søgt afsked.

☆

En række af de ældre skoleelever i Odense inviteres for tiden til at gennemgå de forskellige arbejdsfelter på stationen.

☆

Stiplede linier: Sønderjyske amtsbaner

 Rejs
til DEN DANSKE RIVIERA
og de dejlige badestrande —
med
Helsingør-Hornbæk-Gilleleje-Banens tog og busser

BRUG GUNNAR N
træningsdragter

Nakskov

JACOB Larsen

Søndergade 40 – Nakskov – Tlf. 510
Herre- og drengeekvipering
Stort udvalg i skotøj

BANEGÅRDENS

blad- og tobakskiosk

Alle dag-, ugeblade og lommeromaner
– køb Deres tobak her –
det er så nemt – Banegårdskiosken
NAKSKOV STATION

J. C. Christoffersen

Statsaut. revisor
Nørrevold 5, Nakskov. Tlf. 777 og 1677

Johan Skjødt's

Bageri og Konditori
Vejlegade 7 – Nakskov – Tlf. 380
– Konditoriet er altid et besøg værd –

A. Surel & Søn

v. I. Surel Hansen
Gas – Vand – Sanitet – Centralvarme –
Oliefyv
Nakskov – Telefoner 1098 og 1349

1. kl. kød til billigste pris

„FABRIKSUDSALGET“

v. Leif Edelbo
Tilegade 11 – Nakskov – Tlf. 1028

HANS RASMUSSEN

Rødbyvej 113 – Nakskov – Tlf. 2175
Kolonial – Vine – Delikatesser
– Min kaffe er bedre –

Fotograf

M. Berthelsen

Nygade 25 – Nakskov – Tlf. 1253
Fotohandel
Portræt-, Børne- og Reklamefoto

Aktieselskabet

Richard Beck

Vestergade 18 – Maribo

Maribo

BEKLÆDNINGSMAGASINET

H. P. Olsen
Østergade 14 – Maribo – Tlf. 102

POUL NICOLAISEN

Malermester
Maribo – Tlf. 484
Udfører arbejder for Lollandsbanen

Sakskøbing

Oda Jensen

Vi har det store udvalg i
Strikvarer – Trikotage – Baby-udstyr
og så har vi de rigtige strømper
Søndergade 13, Sakskøbing – Tlf. 89 44 33

En af naturens mange skønheder
er blomster

Hyg om Dem selv – sæt levende
blomster på bordet
KØB DEM I

Gartneriet „FLORA“

Nystedvej 3 – Sakskøbing – Tlf. 89 40 26

„BRODERIBODEN“

v. Lilly Hansen
– At brodere er en dejlig hobby –
– Alt i garn og tilbehør føres –
Vestergade 17, Sakskøbing – Tlf. 89 41 55

Vestergades Farvehandel

F. Thomsen
Vestergade 17, Sakskøbing – Tlf. 89 47 37
Farver – Lakker – Tapeter – Linoleum
Stort udvalg i kunstnerartikler

Carl Ibsens Eftf.

v/ J. ZYGMANT

Ure – Optik – Guld – Sølv
Søndergade 5, Sakskøbing – Tlf. 89 41 22

NIEMANN-MØBLER

– møbler i den moderne stil –
Vestergade 13, Sakskøbing – Tlf. 89 45 32

Rødby

Der er ingen tvivl –
den fineste kaffe fås hos:
H. W. SELVBETJENING

Rødby Havn

Forretninger, hvor gode varer
er billige, og så får De 3 % rabat
på alle varer!
Drej **90 51 88** og vi bringer

Kolonial – Vin – Tobak – Dybfrost

ARNE JEPSEN

Østergade 63–65 – Rødby – Tlf. 90 10 69
– prøv min kaffe ... alle roser den –

Vordingborg

KELLIS FOTO

over for Gåsetårnet
Algade 109 – Vordingborg
Telf. 1246

Salon „FEMINA“

v/ Birgit Grønnegaard
... den moderne salon
for den moderne dame ...
Algade 39, Vordingborg – Tlf. 1865

TÆPPEHUSET

v/ Bent Nielsen
Sadelmagermester
Ombetrækning – Tæpper – Løbere
Algade 131, Vordingborg – Tlf. 1737
Strømper – trikotage – garn – børnetøj

G. & F. Dethlefsen

Algade 104, Vordingborg – Tlf. 404

Forskøn Deres hjem –

lad maleren komme –

Bent Viggo Olsen

Malermester
Orevej 156, Vordingborg – Tlf. 1846
og maleren kommer vinter og sommer

WIENERBAGERIET

Alt i 1. kl.s brød og kager
FROMAGER
... kun de bedste råvarer anvendes
Algade 23 – Vordingborg – Tlf. 177

Uden licitation har ingeniørfirmaet Monberg & Thorsen fået overdraget bygningen af Svendborgsundbroens landfag for 3,2 mill. kr.

✧

Flere og flere nordsjællandske bilister tager nu S-toget fra Holte, hvor bilparkeringen er ved at være et problem igen, da det er hurtigere end at køre ad vej og gader i myldretiden.

✧

Udflugtsvognene blev sidste år benyttet af 28.000 rejsende fordelt på 234 udflugter. De to ældste »danskevogne« er nu udskiftet med truc-vogne, der kan indstilles i tog med 120 km/t.

✧

Med sine seks kørebaner bliver den ny Lillebæltsbro Europas bredeste bro.

✧

Arbejdet med den projekterede gangbro over færgeterrænet ved Rødby Færge kommer ikke i gang foreløbig, da man ikke kan blive enige om fordelingen af betalingen af de 400.000 kr., som broen vil koste.

Fra d. 27. november kl. 15 blev ny automatisk linieblok taget i brug mellem Ringsted og Slagelse. Dette giver plads for flere tog på strækningen, hvor der nu kun er 2 km mellem bloksignalerne mod tidligere 4-5 km.

☆

DSB rejsebureau i Nykøbing Fl. er flyttet til nye lokaler på hjørnet af Langgade og Apotekerstræde, da de tidligere benyttede lokaler ønskedes benyttet af ejeren Landbostandens Sparekasse.

✧

Finansudvalget har vedtaget en bevilling på 4,4 mill. kr. til udvidelse af sporarealet på Rødby Færge st. Sporene var allerede projekterede ved stationens anlæg, men man besluttede at vente og se om der blev brug for dem, og det er der nu i høj grad.

☆

Såfremt DSB beslutter at nedlægge persontransporten mellem Høbro og Løgstør, er et privat selskab parat til at overtage denne trafik med skinnebusser.

af opgaven, arbejde sig ind på denne, og endelig vil den opnåede rutine sikkert også give bonus i den sidste ende. Heldigvis har vi jo her i landet ikke så mange bane-nedlæggelser, at det ligefrem bliver rutinearbejde.

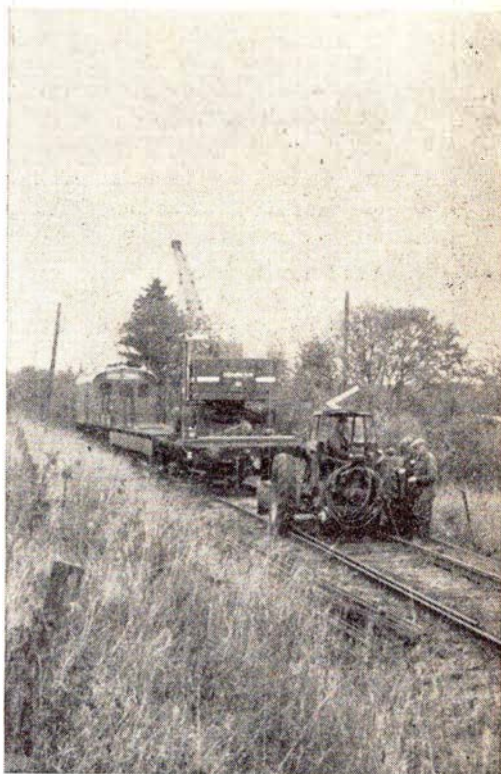
I skovafsnittene har efterårslovet for længst lagt et skærmende dække over det oprodede banelegeme, hvor dog sveller og jerndele, det sidste tildels samlet i bunker, stadig findes.

Svelleafdelingen tager fat senere, det er traktorarbejde. (En svelle indbringer 4 kroner).

Sikken et udsalg, der kan blive

Både en gros og en detail, ligefra 6 t underlagsplader og lasker til hver af banerne GDS hhv. VNJ. Lige fra lasker til OMB og skinner til OHJ, til et ikke ubetydeligt antal skinner til opbygning af brandsikre betonlofter i stalde.

Selve specialtoget kan De få et indtryk af på hosstående billede. De vil der se, at

Her ses arbejdsgangen

Der køres endnu på Svendborg-Nyborg

En mørk efterårs morgen - nærmere betegnet den 9. oktober 1964 - kl. 5,45, startede fra Nyborg H station et mærkeligt tog. Næsten et veteran- eller måske snarere et Storm P.-tog.

Trækraften bestod af OHJ dieselloko nr. 20, og på krogen havde det en OHJ fladvogn (nr. 453) samt Tge-vogne. Formålet med denne mærkelige fremtoning var skinneoptagning på SNB.

Udgangspunkt for denne skinneoptagning lå ved Nyborgvej helt inde i Svendborg by, hvor nu 4 sammenbundne sveller udgør baneende. Præsværdig hurtigt blev Nyborgvej som den følgende vejskæring

asfaltlappet, banens spor slettet. De senere morgener i Nyborg blev ikke så mørke al den stund, at afgangstidspunktet da var kl. 7,00.

»Driftsbestyrer« for banen er nu op-hugningsfirmaet H. I. Hansen A/S, Odense, og for dette firma arbejder tog og mandskab. Ifølge presseoplysninger skulle de ca. 36 km spor tages op i løbet af 4-5 måneder, men lægges de første 3 arbejds-uger til grund ved udregningen (ialt ca. 4,5 km taget op), synes fristen noget kneben. Nu er det vel her, som det ofte er ved store opgaver, i begyndelsen går det lidt langsomt. Man skal ligesom tage mål

OLAF L. KONGSTED & CO.

Hauserplads 32

København K. - Telf. Minerva 3247

MØBLER - GARDINER - TÆPPER

1/2 LYSBERG, HANSEN & THERP

KONGELIG HOFLEVERANDØR

CENTRAL 4787

BREDGADE 3

Viborg

„PARISERBAGEREN“

Dumpen 9 – Viborg – Tlf. 1162
Alt i brød og kager – til daglig og fest
Kemikaliefri franskbrød

SPIS mere fisk – fisk er sundt

Chr. Smidt-Jensen

Alt i årstidens fisk og fiskekonserves
Ll. Sct. Hansgade 6 – Viborg – Tlf. 1948

N. K. Nielsen

Inventar- og bygningsnædker
Tilbud gives gerne
Gyldenrisvej – Viborg – Tlf. 1615
Privat: Tlf. 2310

VIBORG SMØRREBRØD

Sct. Mikkelsgade 23 – Tlf. 874
„LUCULLUS“
St. Sct. Hansgade 9. Tlf. 3072
Vi leverer smørrebrød til daglig og fest
„LUCULLUS“
leverer flere varme retter daglig

Ejvind Henriksen

Alt i kolonial – vine – tobak –
vaskemidler
Skivevej 36 – Viborg – Tlf. 1945

BRO MAGASINET

Winther Pedersen
Middagshøjvej 22 B – Viborg
Alt i manufaktur – trikotage og småting
Telefon 12

... Skal De ud eller hjem, så

Viborg MINI-TAXI

Telefon 30
Vi kører dag og nat –
til Mini-male priser –

Møbler i 4 etager

Landboernes møbelmagasin

Vestergade 4 – Viborg – Tlf. 1904 - 2088

ESSO Service Station

Borgvold – Viborg – Tlf. 3090
Benzin – olie – vask
Tilbehør og udstyr

Viborg

A. P. Andersens Eftf.

v. Aksel Sørensen
Værksted: Ll. Sct. Hansgade 24 B.
Privat: Frederiksvej 12
Viborg – Tlf. 718
Maleren kommer, når De ringer –

Bjerringbro

Sv. Aa. Larsen - telf. 455

TANDTEKNIK

Kristine Jensen
Storegade 2, Bjerringbro, tlf. 8 12 47
Såvel nyt som reparationer udføres

„FLORA“

Holger Mikkelsen
Søndergade 26, Bjerringbro
Tlf. 8 02 61

J. F. RASMUSSEN

Guld – sølv – ure – optik
Grundlagt 1875, Bjerringbro
Tlf. 8 10 70

Carl E's kaffe

er bedre
Søndergade 37. Bjerringbro. Tlf. 127

Aarhus opland

Brabrand Mælkeforsyning

Erling Sørensen
Telf. 6 00 70
Kun l. kls mejeriprodukter

HERMANN KJÆR

Købmand
Hovedgaden 41, Brabrand, tlf. 6 00 33
Stort udvalg i kolonial –
konserves og delikatesser

Mols

RØNDE TANDTEKNIK

Hovedgaden 50, Rønde, tlf. 7 10 64
A. Schubert Julsgaard
eksam. tandtekniker

N. C. Andersen

aut gas- og vandmester
Chr. Winthersvej 27 - Åbyhøj
telf. 5 58 04
Oliefyv - centralvarme
vand - gas - sanitet

Mejeriprodukter fra ...

GRENAA MÆLKECENTRAL

Grenå

Lad vaske i ...

REKORD VASK

Storegade 29, Grenå, tlf. 2 07 04
Nem vask – hurtig vask
billig vask

UNO-X SERVICE

E. Henriksen, Havnevej 72, Grenå
Benzin – olie – vask – smøring
Byens bedste benzin til billigste pris
Fineste service – Tlf. 2 18 48

Aktieselskabet

FÆLLERBAGERIET

Grenå – tlf. 2 13 31

Grenåvejs Karosseriværksted

Grenåvej 372, Risskov. Tlf. 7 90 45
Alle skader repareres
på eget værksted

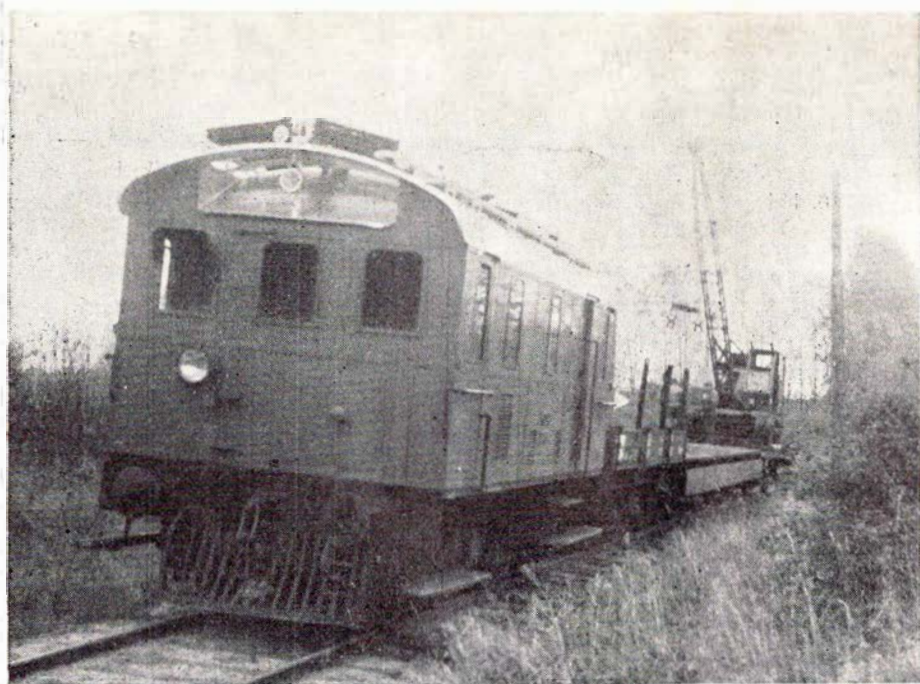
Blikvarefabriken

AABYHØJ A/S

Nordrevej 4 – Aabyhøj
Telefon Aarhus 5 82 00

BRUGSEN

i
Skørping
Tlf. 6 og 210

Specialtoget forspændt OHJ M20

også på dette felt tager maskinerne den tunge del, her som i så mange andre forhold i vort trykknappstyrede samfund.

Ikke alene de visne blade tager banen i besiddelse. Et sted nær Svendborg havde børn etableret en veritabel sandkasse mellem svellerne. Et andet sted stod - tøjet ved 2 skinnespiger - en lille hund. Og stenkast, også disse florerer, det sås tydeligt på emailleskiltene, der stadig stod ved holdepladser o. l.

Enkelte baneled havde af tidligere nummerplader kun skruehullerne tilbage. Hvem har der sikret sig varige minder fra SNB?

Og så selve sporoptagningsarbejdet. Støt og roligt gik det for sig, og for så vidt, som det jo er et noget særpræget arbejde, også interessant at overvære. Lad det være sagt, at der i det tomme spor kun var yderst få olkapsler at finde!

Fototilladelse var ikke noget problem, ok nej, »der kom jo så mange interesse-rede«. Så hvis De har lyst inden ca. 1. april 1965, så er mulighederne der.

Læser.

I tograpporten for banens sidste ordinære tog, lå følgende afskedshilsen:

Melodi:

Det går atter hjemad til den lille by ...

Lille kære bane, nu er du lagt ned, og der følger fler' endnu, så vidt jeg ved, banens gyldne tider svinder langsomt hen, og de kommer aldrig mer' igen!

Dengang du blev anlagt, var der stort

postyr, der blev sagt om dig, at du var alt for dyr. Men postyret blev dog helt til glæde vendt dengang folk med dig blev vel bekendt!

Du har troligt slæbt for os i mange år, takken - det er sparket, som i dag du får, egentligt så er det trist at tænke på: du har gjort din pligt - nu kan du gå!

Du har transporteret alt i tidens løb, både ældre folk og spæde børn i svøb.

Du har kørt med blandet gods af hver en der bli'r savn - og savnet kommer snart!

Ak, men sådan går det her på denne jord, du skal væk - der hjælper ingen kære mor.

Alle ønskes en god jul

Redaktionen.

November dagbogen

Nørre Kollund d. 2. novbr. Persontoget fra Herning påkørte i aften 8 kvier, der var søgt op på banelinien. Kvierne blev alle dræbt, men der skete ingen skade på toget.

Helsingør d. 3. novbr. To rangertræk kørte i eftermiddag sammen ved et spor-skifte, hvorved to godsvogne væltede.

Svendborg d. 5. novbr. En 79-årig mand passerede ved 11-tiden overskæringen i Egebjerg med en trillebørfuld jord. Han standsede midt i sporet for at hvile sig, men i det samme kom toget fra Svendborg og påkørte ham. Han var død ved ankomsten til sygehuset.

Holbæk d. 12. novbr. Under rangering med et godstog i morges eksede buferne på to godsvogne, hvorved den ene afsporedes med et hjulsæt. Persontoget fra Kalundborg forsinkedes en halv time foran stationen.

*Nap en pølse -
Pølsebaren
Charlottenlund st.*

Alt i
MANUFAKTUR

FREDERICIA
TELF. 2 12 42

Fredericia Mejeri $\frac{A}{S}$

Telf. *2 14 28

Fredericia

Jernbanepersonalet anbefales

Manufakturhandelen

A. L. Christensen, Holbergsvej 39
Manufaktur – trikotage
Tlf. Fredericia 2 31 23

TAGE JENSEN

Tobaks – Vinhandel
Danmarksgade 31, Fredericia
Tlf. 2 10 74

Husk: Tips og ugeblade

Køb Deres varer i

K. SKOV's KOLONIAL

Jyllandsgade 79, Fredericia
Telefon 2 03 84
Vine – Tobak – Kolonial – Kaffe
... og så bringer vi hele dagen.

HOUSTRUP's Eftf.

v. A. Bundgaard Nielsen
Jyllandsgade 16 – Fredericia
Telefon 2 03 67
Alt indenfor årstidens frugt og grønt
Varerne bringes.

Ringparkens Smørrebrød

og anretninger.
Nørrebrogade 72, Fredericia
Telf. 2 31 72
Bestillinger modt. – bringes overalt

RISTERIET

v. Arne Pedersen
Prinsessegade 51 – Fredericia
Telefon 2 09 11
Daglig friskbrændt kaffe
fra eget tbrænderi ...

THEILGAARD TEXTIL

Fredericia
Devantiersvej 3 – Tlf. 2 41 43

FREDERICIA DAGBLAD

– eneste dagblad der trykkes i
Fredericia – Tlf. (059) 2 26 00

Fredericia

Damefrisørsalonen

SAN REMO

Jørgen Ove
6. julativej 31, Fredericia
Tlf. 2 11 26

„FARVEBOTTEN“

Knud Løndal
Danmarksgade 23, Fredericia
Tlf. 2 13 37

OUGAARD & JENSEN

Danmarksgade 21 A, Fredericia
Alt i herre- og drengetøj
Tlf. 2 03 32

Banegårdskiosken

Fredericia
Is – frugt – chokolade
N. E. Jensen

Raadhus Conditoret

H. H. Mau
Jyllandsgade 10, Fredericia
Tlf. 2 06 34

Vejle

Er der nogte ti vejen med
Deres radio eller båndoptager, så lad

ARTHUR DAVIDSEN

ordne det
Radioværksted
Grejsdalsvej 23 – Vejle – Telf. 3980

Flere og flere går i

STILMAN

Nørregade 35 – Vejle – Telf. 318

KURT VIND NIELSEN

Lækkert brød og kager
Kun 1. kl. råvarer anvendes
Havnegade 13, Vejle – Tlf. 2158

Vejle

O. P. CLAUSEN

Bageri og conditori
Sønderbrogade 44, Vejle – Tlf. 258

UNO-X

Vester Engvej 5, Vejle, tlf. 2744
Benzin – Olie – Service
Biler uden fører – tlf. Vejle 2463

Bertel Nielsen & Haahr A/S

Nordkajen, Vejle

Kulimport – Brændselolie

Tlf. Vejle 3468

P. LUNGAARD

Kød – flæsk – pålæg
spec. hjemmel. leverpostej o. medister
Tønnesgade 1, Vejle, tlf. 3795

Lad JERNBANE-BLADET indbinde hos

VIGGO LAURITSENS EFTF.

Egon Pedersen
Tønnesgade 9, Vejle, tlf. 1003

Skanderborg

Spare- og Laanekassen

for
Skanderborg og Omegn
Telf. 37

Mejeriudsalget

Banegårdsvej 6 – Skanderborg – Tlf. 23
Alt i 1. kl. mejeriprodukter
Øl og sodavand – Prima kaffe
Malerfirmaet

Vi anbefaler et besøg i

Banegårdsrestaurasjonen SILKEBORG – TLF.717

Løsning d. 12. novbr. En midaldrende mand tog formentlig i nat fejl af dørene, da han skulle på toilettet i toget til Århus. Ved togets ankomst til Horsens fandt man en dør stående åben, og ved eftersyn af banelinien, fandt man manden dræbt ved siden af sporet.

Aunsøgård d. 17. novbr. Under rangering med en læsset vogn med 15 t grus, brød en skinne ned med vognen, der kom til at hælde ud mod hovedsporet, hvorved dette spærredes i ca. 2 timer. 7 rutebiler blev indsat for befordring af de rejsende.

Kalundborg d. 22. novbr. Da færgen Kalundborg i eftermiddag skulle gå ind

i færgelejet i Kalundborg, kunne maskinen ikke slå fuld kraft bak, hvorved færgen skar sig 3 m ind i færkeklappen. Færgen medførte 70 rejsende og 10 biler fra Samsø, men der skete ingen skader på dem. Færgen blev nødforrigt repareret i forstævnen, så den kunne sejle til Samsø næste formiddag.

Glamsbjerg d. 26. novbr. En personbil kørte i formiddag mod den sænkede bom på Nørregade-overskæringen i Glamsbjerg. Samtidig kom et godstog fra Odense og påkørte bilen. Skønt hele dens ene side var skrællet op, slap dens fører med nogle hudafskrabninger. Ved undersøgelse på sygehuset viste det sig, at han tillige havde brud i ryggen.

Odder d. 6. novbr. En varebil, hvis fører skulle møde til brandudrykning fra Odder brandstation, blev på Mejerivej påkørt af motortoget, der lige var afgået fra Odder st. Bilen blev fuldstændig knust, og føreren af den måtte indlægges på sygehus. De mange tilskuere, der samler sig ved brandstationen, når sirenen lyder, har muligvis været årsag til at blinklyset blev overset.

Otterup d. 7. novbr. En kvie havde ved 22-tiden lagt sig til hvile på sporet, hvor skinnebusen kom og påkørte den. Skinnebussens ene truc og bagagevognen afsporede. En rutebil befordrede de rejsende videre.

Hundslund d. 8. novbr. En knallertkører kørte ved middagstid mod toget fra Horsens, der var under indkørsel på stationen. Han pådrog sig alvorlige skrammer og kvæstelser.

Kjellerup d. 14. novbr. En kvie, som man var ved at indfange, løb gennem et åbentstående led og ind foran motortoget. En godsvogn afsporede, og en slagter måtte aflive kvien.

Birkelse d. 25. novbr. Ved 23-tiden påkørte skinnebusen en kvie mellem Birkelse og Ryå. Kvien var dræbt med det samme, og der skete nogen skade på skinnebussens forparti.

Kjellerup d. 26. novbr. Den chauffør, der den 7. aug. kørte ind foran skinnebusen på Nørskovlund-overskæringen med en lastbil fik i dag en bøde på 400 kr. for utilstrækkelig opmærksomhed. Desuden skal skaden på skinnebusen erstattes med 70.000 kr.

Hjørring Privatbaner

Banen havde sidste år et underskud på 630.605 kr. hvilket er en nedgang på

Julegaver . . .

Jernbane-Bladets særtryk

Danske Jernbanestationer
i muntre tegninger og vers
68 illustrationer – kr. 5,00

★

Erindringer fra GDS og HHGJ
44 sider, 30 illustrationer – kr. 5,00

✧

E. A. Lynges:
Erindringer fra DSB 1909-1963
48 sider – illustr. – kr. 3,75

Indsend beløbet til postkonto 600 82
JERNBANE-BLADET
København – Valby

83.345 kr. Da nedlægningen af Åbybro-banen skete midt i regnskabsåret, ventes der en yderligere forbedring af regnskabet i indeværende driftsår. Banen har nu fået garantifornyelse til 1977.

Mariager-Fårup-Viborg

Driftsunderskudet var her steget med ca. 34.000 kr. til 398.892 kr. Der har været en stigning i godsbefordringen på næsten 32 pct., og banen beretter, at den som foderute til DSB har tilført disse en årlig indtjening på ca. en halv mill. kr. For tilslutning i Viborg og Fårup har banen betalt 45.000 kr. til DSB. For Mariager-Fårup banen har samtlige kommuner vedtaget at garantere banen til april 1970. For den øvrige del af banerne skal der afholdes møde i nær fremtid.

Ålborg Privatbaner

FNF banen havde et underskud på 1.742.309 kr., en forbedring på 14.480 kr. fra året før. På det halve år, der var med siden nedlæggelsen af Hjørring-Åbybro-banen, havde bevirket, at banen havde en nedgang i antal rejsende på 11.700.

Ålborg-Hvalsund havde et underskud på 843.457 kr. mod 714.127 kr. året forud.

Ålborg-Hadsund har et underskud på 743.634 kr. mod 659.828 kr. i fjor.

Ligeså uundværlig
JERNBANEN er
for TRAFIKEN

er STATSANSTALTEN
for LIVSFORSIKRING

Carl v. d. Hude's Eftf.
Statsautoriseret skibsmægler
Tlf. 3 00 88 – Telex 4316
AARHUS

Randers

DRONNINGBORG MØBELMONTERING

Fjordvej 5, Randers. Tlf. 2 32 69
Ombetrækning og reparationer af
møbler på eget værksted.
Forhandler af Weston tæpper.

Randers Styretøjs-service

Støberivej . Randers . Tlf. 2 06 72
Styretøj reparereres og justeres.
Hjul afbalanceres.

A/S BAGERMESTRENS RUGBRØDSFABRIK

Tlf. Randers 20368

Jærgades Autoværksted

Jærgade 8, Randers - Tlf. 2 85 58
Alle autoreparationer udføres
på eget værksted

TEMPO

Burschesgade 3, Randers
Tlf. 2 32 41
Legetøj til piger og drenge
TEKNO og LEGO
Dukkeklínk

Hadsundvejens Blomstergartneri

Nordre Kirkegaard
v. Gunnar Knudsen
Hadsundvej 75, Randers, Tlf. 2 51 41
Blomster - Kranse - Dekorationer

Chr. Svendsens efft.

v. Aksel Tonsgaard
Frugt - Grøntsager - Konserver
Dybfrost
Østergade 2 - Randers - tlf. 2 06 66

Nordbyens Record Vaskeri

Mariagervej 37, Randers, tlf. 2 72 76
Hurtig vask - nem vask
Billig vask - tør vask

CHR. RASMUSSEN's

Møbeletablisement A/S
Vestergade 14, Randers
Tlf. * 2 06 66

Kør med

TAXA

Randers - Tlf. 2 30 88

Aalborg

KØBMAND PEDERSEN

Langelandsgade 1, Ålborg, tlf. 2 56 39
1. kl. kolonial - tobak - vine og
spirituosa - ekstrafin kaffe

Hobro

Hobro Karosserifabrik

v. R. Qvist Jacobsen
Skibsgade 4-6 - Tlf. 2 08 06
vi ordner Deres autorskader

Se på gardiner hos Deres
udstys- og gardinekspert

STENDRUP

Adelgade 7 - Hobro - Tlf. 2 11 42

Vi klarer Deres fyringsproblem

SHELL DEPOT HOBRO

Stationsplads 1, Hobro
Deres direkte linie for brændselolie
Telefon 2 10 96

Års

J. Kjær - P's efft.

Himmerlandsgade 49 - Års - tlf. 2 13 31
Stort udvalg i moderne møbler
Reparation og ompolstring
Konto oprettes

BAGERMESTER BUNDGÅRD

Himmerlandsgade 45, Års
1. kl. lækkert brød og kager
Bestillinger modtages - Tlf. 2 11 30

Deres guldsmed . . .

H. Svenning Pedersen

Ure - optik - guld - sølv
Års tlf. 2 11 25

AALESTRUP LANDBOBANK

Aktieselskab

Nørresundby

JØRGEN POULSEN

Købmand
Kolonial - Kaffe - Konserver - Vine
Alt i tobakker - Rengøringsmidler
Vesterbrogade 8 - Nørresundby
Telefon 2 68 39

Nr. Uttrup Træsko- og Skotøjsforretning

Hjørringvej 67 - Nørresundby
Telefon 3 88 47
Dame-, børne- og herrefodtøj
Træsko og støvler
Reparationer udføres

PIA cafeteria

Thistedvej 73, Nørresundby, tlf. 3 64 22
daglig veltillavet mad og smørrebrød
Dagens varme ret kr. 3,50
frisklavet kaffe

Nørresundby

Sejlmagerværksted

Bakkelygade 4 - Tlf. 6 01 32
Alt i sejl, markiser, telte,
presenninger samt splejsearbejde
Reparationer udføres

MØBELHUSET

Ryesgade 5, Nørresundby, tlf. 6 01 82
Stort udvalg i moderne møbler
Reparationer og ompolstring
alt til rimelige priser

Hirtshals

HIRTSHALS ELEKTRO

statsaut. el-installatør
Helmer Nørgaard
Tlf. Hirtshals 194

HIRTSHALS ANDELSMEJERI

Søndergade
Kun 1. kl. mejeriprodukter
Tlf. Hirtshals 8

Og så var der . . .
soldaten, der skrev hjem, at han kom på
juleorlov den dag, det var juleaften om
morgenen!

OVERSIGT

over materiel ved Horsens-Tørring og Horsens-Bryrup jernbane

STENVAD kager

— det store navn i SMÅkager

HTB			
Anskaf. i driftsår	luk. godsvogn litra F el. H	åben højsidet litra G	åben lavsidet litra J
1891-92	F 51-56 ¹⁾		J 71-80 ¹⁾
92-93		G 61-64 ²⁾	
95-96	F 57-58	G 65-66	
97-98	F 59		J 81
99-00	F 49-50		
1900-01			J 82-83
03-04	2 stk.	G 67-68	
04-05		G 69	J 84
05-06	4 stk.	2 stk.	2 stk.
07-08	4 stk. ³⁾		4 stk. ³⁾
08-09	2 stk. ³⁾	2 stk. ³⁾	
10-11			J 173-180 ⁴⁾
12-13	1 stk. ¹⁾		J 181-183 ¹⁾
13-14	9 stk. ¹⁾		J 184-193 ⁴⁾
14-15	÷ 1		
15-16			÷ 1
<hr/>			
Ialt pr. 16/5 1929:	32 lukkede	15 højsidede	40 lavsidede

Altså ialt 87 godsvogne med en samlet lasteevne på 435.000 kg på banens sidste dag som smalsporet jernbane.

Litra F betegner grå hhv. brunmalede lukkede vogne.

Litra H betegner hvidmalede lukkede.

Litra G betegner åbne højsidede vogne med presenningbom.

Litra J betegner åbne lavsidede vogne med og uden tømmerskammel.

HBJ			
Anskaf i driftsår	luk. godsvogn litra F	åben højsidet litra G	åben lavsidet litra J eller K
1899-00	F 41-48 ³⁾	2 stk. ³⁾	2 stk. ³⁾
02-03	2 stk.		
03-04	2 stk.	3 stk.	3 stk.
04-05	3 stk. ⁵⁾		3 stk.
05-06	2 stk.	2 stk.	3 stk.
06-07			5 stk. ³⁾
08-09	4 stk. ³⁾	2 stk.	3 stk. ³⁾
10-11	1 stk. ¹⁾	2 stk. ¹⁾	
13-14	4 stk.	2 stk.	12 stk.
<hr/>			
Ialt pr. 10/5 1929	31 lukkede	13 højsidede	39 lavsidede

Altså i alt 83 godsvogne med en samlet lasteevne på 415.000 kg på banens sidste dag som smalsporet jernbane.

Litra F betegner grå hhv. brunmalede lukkede vogne.

Litra G betegner åbne højsidede vogne med presenningbom.

Litra J betegner åbne lavsidede vogne med og uden tømmerskammel.

Litra K betegner åbne lavsidede vogne med bremsetårn.

Henvisningstegnene 1-5 fortæller om vognenes byggested:

1) Scandia i Randers.

2) C. C. Mørch i Frederikshavn.

3) Beuchelt & Co., Grünberg, Schlesien.

4) Aktiebolaget Arlöfs mek. Verkstad & Waggonfabrik, Arlöf.

5) Vulcan, Maribo.

Vi bygger smalspor-vogne

Sidste gang bragte vi en tegning til en lavsidet godsvogn, litra J, fra HTB og HBJ.

Denne gang bringer vi fra de samme baner en tilsvarende tegning i 1:87 af en åben højsidet godsvogn, litra G.

Den viste vogn er bygget af Scandia i 1910 og følgende år.

Data:

Bundflade: 8,4 m².

Last: 5000 kg.

Vakuumledning.

Håndbremse.

Stjernehjul.

Presenningbom.

Aftagelige endevægge.

Og så kommer vi til den egentlige byggevejledning .

Byggevejledning

Omtalen af selve undervognen slipper vi let fra, idet fremstillingen af denne blev beskrevet i nr. 6/64.

Undervognen er fælles for både litra F (omtalt i nr. 7/64), litra J (omtalt sidste gang) og for litra G, som vi bringer tegningen af denne gang.

HTB og HBJ har ganske vist haft andre vogne end de her i bladet omtalte, men de her viste, blev banernes standardvogne. De ældre vogne var af samme type, men havde både mindre akselafstand og mindre bundflade.

Enkelte lavsidede åbne godsvogne var forsynet med en tømmerskammel (vrider-skammel) af egetræ med jernbeslag.

Ved hjælp af sådanne to sammenlæsedevogne kunne man transportere langtømmer m. v.

Vogne af denne konstruktion fandtes i sin tid både på vore andre smalsporede og normalsporede baner.

DSB havde f. eks. omkring 1918 ca. 200 vogne af slagsen, nemlig litra Ta, Tb og Tc.

Tilbage til byggevejledningen.

Til fremstilling af vognkassen bruger vi træ.

Vognbunden fremstilles af 3 mm krydsfinér i formatet 20 × 52 mm. Målene skal absolut overholdes, og alle hjørner skal være vinkelrette.

Årerne i de yderste finérslag skal gå på tværs, idet vi så lettere kan ridste fuger på

Helsingør

Thomas Søndergaard

Tømrer- og snedkermester
udfører bygningsarbejde, reparationer
solidt og omhyggeligt. – Tilbud gives.
„Pilehøj“, Esrumvej – Helsingør
Telf. 21 22 03

„SNACK BAR“

Hovedvagsstræde 7 – Helsingør
Telf. 21 10 18
Daglig varme retter.
Frisksmurt smørrebrød.
Frisklavet ren kaffe fra kl. 6 morgen.
Pensionærer modtages.

„TROPE“

Fugle- og Akvarieforretning.
Nordsjællands største udvalg.
Sudergade 12, Helsingør, tlf. 21 17 54

MOWITZ BLOMSTER

En af naturens mange skønheder
er blomster.
Køb dem i „MOWITZ BLOMSTER“
Bramstræde 4, Helsingør, tlf. 21 01 43

USSERØD DEPOT

v/ Sv. Aage Jespersen
Sabroesvej 16, Helsingør, tlf. 21 21 26
Lige ind ad døren –
direkte fra bryggeri –

Helsingør Mælkeforsyning

Skt. Olaigade 41 – Tlf. 21 01 06
Kun 1. kl.s mejeriprodukter

Slagelse

Spis hvad De vil –
men kød skal der til –

Alt i kød – flæsk – pålæg

KJELD KRONE

Kalundborgvej 25 – Slagelse
Telf. 5 23 38

HANS CHR. NIELSEN

Købmand
Alt i kolonial – konserves – vine
og tobak.

DYBFROST – BRÆNDELSE
Strandvej 1, Slagelse, tlf. 52 01 46

Holbæk

SPAR PENGE ...
Kød – Flæsk – Pålæg – Fjerkræ
til en gros priser.

FABRIKUDSALGET

Labæk 8 – Holbæk – Tlf. 2235

Fiskernes

Fællessalgsforening

Havnen – Holbæk – Tlf. 61 - 361

FISKEHALLEN

Ahlgade 74 – Holbæk – Tlf. 293

H. HAAGENSEN

Blikkenslagermester
Aut. Gas- og Vandmester
Alle installationer udføres
Kalundborgvej 4 – Holbæk – Tlf. 137

HOLBÆK AUTO-LAKERING

v. E. Søgaard Jensen
Oplakering – Maskinpolering –
Voksbehandling.
... vi giver gerne tilbud.
Roedsvej 11 – Holbæk – Tlf. 2490

Kør godt – kør billigt –
– kør med UNO-X Benzin

v. Kai Nielsen
Ringstedvej 35 – Holbæk – Tlf. 3570
Autodæk – Autotilbehør

Sjælland

Alex Christensen

statsaut. el-installatør

Alting i

EL-ting

Torvet 9 - Hillerød - tlf. *4041

Hundested Maskinværksted og Centralvarmeservice

Knud, Henning og Godtfred Hansen
Telf. Hundested 555

P. J. HAMMELEFF

Herrefrisør
Hostrupvej 29 . Hillerød . Tlf. 26 37 14
... stedet hvor kræsne herrer mødes
for hårets pleje.
– Ørenringe indsættes. –

Sjælland

„STRØMPEHUSET“

Kordilgade 61 – Kalundborg
Telefon 454
Stort udvalg i trikotage – garn.
– den rigtige strømpe og børneudstyr.

JØRGEN KOLD

Fruegade 10 – Roskilde
Tlf. (03) 35 05 31
Autotransport – Al arbejdskørsel udf.
Udfører arbejder for DSB

Borup Isenkramforretning

ARNE PETERSEN

Borup St. – Tlf. 31

Horsens

Horsens Materialhandel

v. Sv. Aa. Thomsen
Søndergade 32, Horsens, Telf. 2 50 08
Sygeplejeartikler – Kosmetik
Kemikalier
... ha' det lunt – brug kameluld
vi har stort udvalg

Skotøjsmagasinet „BROCK“

Søndergade 40 – Horsens
Telf. 2 59 00
... De er altid godt gående med
SKO fra „BROCK“

POUL STÆRMOSE

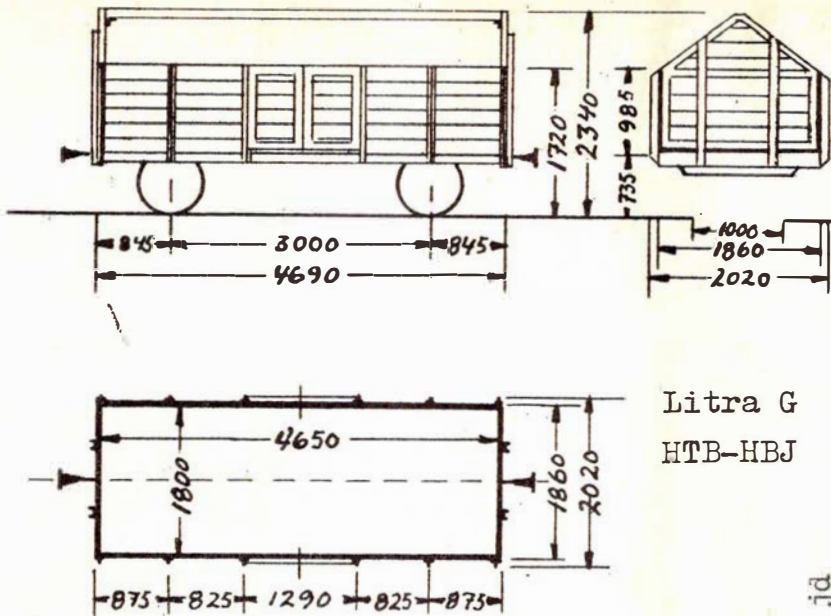
Landsretssagfører
Søndergade 15, Horsens, Telf. 2 53 88

Banegårdsrestaurationsen HORSENS

v. fru E. Petersen
1. kl. køkken – Tlf. 2 52 13

HJORTH's Farvehandel

Kongensgade 12 - Horsens
telf. 2 60 20

Arbejdstegning til smalsporvogne

Litra G
HTB-HBJ

jd

tværs af vognbunden for at opnå virkningen af planker. Plankerne er 2 mm brede, og rides med spidsen af en grov stoppenål. Ridserne skal være så kraftige, at de ikke lukker sig, når vognbunden måles.

Dette kan til dels undgås ved at give vognbunden en gang schellak først. Når denne er tør, ridser vi lige fugerne op igen, hvorefter vognbunden er klar til samling med de øvrige dele.

Vognsider og gavle fremstilles efter samme princip.

Plankebredden i sider og gavle er også 2 mm, men vi må hellere tegne fugerne op med blyant først, hvorefter vi let er i stand til at foretage evt. rettelser.

Sider og gavle fremstilles af 1 mm krydsfinér efter de pågældende hovedtegninger.

Man kan i hobbyforretningerne købe en egnet trelags krydsfinér, der normalt kun bruges til fremstilling af modelbåde og -flyvere. Men man kan altså også bruge den til HO-jernbanevogne.

Og det er netop det, vi gør.

Litra J. Her er side stykkerne 9×54 mm, altså 2 mm længere end vognbunden. Gavlstykkerne 9×20 mm.

Litra G. Her er sidestykkerne 11×54

mm. Gavlstykkerne er 20 mm brede, men fremstilles iøvrigt efter aftegning af hovedtegningen.

Ved aftegningen af sidestykkernes planker begynder man fra oven, idet den øverste planke skal være i fuld bredde. Den

SKABENDE HOBBY

— en af de bedste fritidsbeskæftigelser der findes.

Stort udvalg i materialer, vejledninger, modelark og værktøj til næsten alle former for skabende hobby.

116 siders katalog 2.85

Panduro HOBBY

Butiksadresser:

Nr. Voldgade 29 - Vesterbros Torv 51

Postadresse: Studiestræde 34, K.

Husk!

HOBBYHYTTEN

Skoletorvet 6, Silkeborg, tlf. 1352

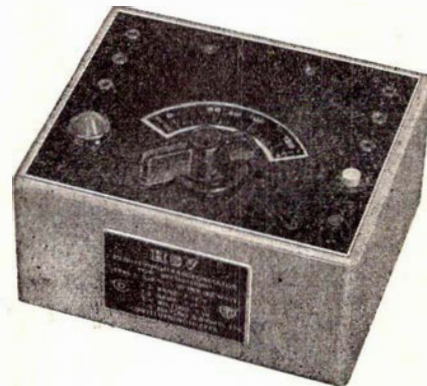
Stort udvalg i hobbyartikler

Spec. Märklin og Fleischmann

i afd. for modeljernbaner

HSV Type 1

til modeltog

Kr. 70,00

50 watt

WINTHER

navnet på danske kvalitets legecykler og løbehjul
Kendt og skattet af forældre og børn i mange lande

Støt dansk industri — støt dansk eksport —
forlang derfor

WINTHER

Undertøj for jernbanefolk

Carl Marcussen's Eftf.

Frederiksgade 34-36

Århus - tlf. 2 51 75

Aarhus

Kronborgs Farvehandel

Fredensgade 48, Århus.
Tlf. 2 98 33.

Farver - tapeter - rullegardiner.
Gulvbelægning.
Risskov afd., Ndr. Strandvej 15.
Tlf. 7 95 50.

GLORY FOTO

Clemensstræde 7, Århus. Tlf. 2 39 40
Selskabsfoto, pasfoto (ingen ventetid)
Tilkendt sølvmedalje.

Trøjborg Auto-opretning

Steen Billesgade 7, Århus
Tlf. 6 37 50
Spec. Renault & BMW reparation.
Castrol smøring.

Isenkram - Køkkenudstyr - Glas
Porcelæn - Fiskeri - Værktøj og
haveredskaber billigst hos:

G. V. Schive

Bruunsgade 46-48 - Århus - tlf. 2 61 91

Korset Specialisten

Dagmar Schultz Petersen

KAWO korsetter

Ryesgade 28 - Telf. Århus 2 40 28

Maja Gammelgaard

BOGHANDEL

Ny Munkegade 4 - Århus
Tlf. (061) 2 17 37

TRAULS

Erichsens efft.

Vestergade 37 - Århus - Tlf. 3 66 44
Farveri og renseri
Grundlagt 1856

Kornhuset

Gl. Munkegade 2 - Århus - Tlf. 2 48 40
Alt i fugle - frø - korn
Stort udvalg i fuglebure
Fredag og lørdag bringes efter bestil.

Jernbanepersonalet går til ...

DAMM

Klostergade 63 . Århus . Tlf. 3 47 06
Frimærker og tilbehør til rimelige
priser
Køb - Salg - Bytte

Arbejder Spare- og Laanekassen for Aarhus og Omegn

Vi handler i

FOX SKO

Reginakrydset, Århus, tlf. 2 94 97

Vi mødes i

E-B-M

og BUKSEÆLDEREN

Østergade 1 - Århus - tlf. 2 17 77

P. Kokholm

Ejnar Kjærs efft.

Bruunsbro 13, Århus - Tlf. 3 58 49
Manufaktur - kjolestoffer - hvidevarer

LYKKENS LEGETØJ

Åboulevarden 43, Århus - Tlf. 3 06 39
Udvalg i legetøj til piger og drenge
Specialafdeling i dukker og
hobbyartikler

Gå til ...

„PELSSTUEN“

Nr. Allé 45, Århus, tlf. 3 14 04
Pelse - Kåber - Hatte
Reparationer udføres.
Rimelige priser.

Dyp i DYRUPs farver fra

Langenæs Farvehandel

Skanderborgvej 20, Århus, tlf. 4 54 00
Tapeter - Farver - Linoleum
Tæpper

KØBMAND MEJLHOLM

De Mezavej 28, Århus
Tlf. 2 29 75

1. kl. kolonial-konserver
tobakker og spirituosa
Prøv vor ekstrafine kaffe

Schaltz efft.

Brammersgade 2 . Århus . Tlf. 2 41 93
Træsko, træskostøvler og
hjemmefodtøj i stort udvalg
Reparationer udføres

Jens Bundgaard

Holmevej 128 - Højbjerg - tlf. 7 08 01
Kolonial - Konserver - Spirituosa
Tobakker - Ekstrafin kaffe
1 % på alle varer

SHELL Service Station

Rosenvangsallé 218 - Højbjerg
Tlf. 7 27 75
Benzin - olie - vask - smøring
Quick-service

Frederiksbjerg Tæppehus

Frederiks Allé 104 - Århus - Tlf. 3 17 47
Største udvalg i tæpper og løbere

NY VASK

Hj. af Frederiksgade og Fiskergade 1
Århus - Tlf. 2 15 04
Hurtig vask
nem og billig vask

REKORD VASK

Rosenvangsalle 216 - Højbjerg
tlf. 7 10 19
Våd vask - tør vask - rullevask
Færdig skjortevaske
Tøjet hentes og bringes

TRØJBORG

Akvarie- og fugleforretning
Otto Rudsgade 46, Århus, tlf. 6 87 62
Alt i fiskestænger,
liner og tilbehør
Friske sandorme hver dag

Mølleengens Kolonial

Marstrandsgade 36 - Århus
Telefon 2 67 34
Kun 1. kl. kolonial - konserver -
tobaksvarer og spirituosa
Husk - vor ekstrafine kaffe

Expres Smørrebrød

Selskabssmørrebrød
Åboulevarden 46 - Århus
tlf. 3 65 15

nederste planke bliver, hvis man altså har tegnet rigtigt, kun 1 mm bred, da den skal gå op til længdedragerens vandrette flig.

Sammenlimningen af vognkassen sker ved, at man anbringer vognbunden på et plant underlag. Hvorefter man under brug af en retvinklet støtteklods limer gavlstykkerne fast på vognbundens endeflader.

Dernæst fastgør man sidestykkerne, idet disse nu limes på kanterne af bund og gavlstykker.

Vognkassen afpudsnes og anbringes på undervognen ved hjælp af meget korte skruer gennem pufferplankernes vandrette flige.

Een skrue i hvert hjørne.

Rager længdedragerens vandrette flige nu udenfor vognkassen, files det overflødig borte.

Gemmer længdedragerens flige sig derimod hist og her under vognkassen, kan

vi forøge fligenes bredde med lidt loddetin.

Nu limer vi sidedøre og stolper fast.

Dørbredden er både for litra J og G 15 mm. Højden retter sig efter vognsiden.

Til litra J fremstilles dørene af 1 mm finér, der ridses på samme måde som vognsiden.

Til litra G fremstilles blot en ramme med to rektangulære udskæringer i overensstemmelse med hovedtegningen. Rammen udskæres af 1 mm fast karton og limes på vognsiden.

Side- og gavlstøtter er 1 mm fyrrelister, der limes fast. Presenningbommen på litra G er ligeledes en 1 mm fyrreliste.

Efter endt afpudsning males undervognen sort. Og vil man have en HTB-vogn, males vognkassen mørkegrå. Foretrækker man en HBJ-vogn, males den brun.

J. B. Dyrkilde.

give et ekstra plus eller ligefrem dramatisk virkning, i Deres billeder.

Husk også at tage værelsets farver i betragtning. Mørke vægge kræver længere eksponering, lyse vægge kortere. Mange af de bedste indendørsbilleder tages med langsom lukkerhastighed, hvor den mindste rystelse vil give uskarpe billeder. Udløs derfor lukkeren meget forsigtigt, undlad ryk af nogen art. Hold kameraet fast og roligt. Endnu bedre er det, at sætte kameraet på stativ eller støtte det mod en væg eller et møbel. Det er også en god idé at tage mere end et billede af hvert motiv og samtidig ændre blænden hver gang. Det giver Dem en sikkerhedsmargin, og sandsynligheden for, at De får netop det billede, De gerne vil have.

Agfa-tips

I denne regnvåde tid er det måske en idé at lægge sine fremkaldte farve-omvendefilm i en lufttæt beholder med silicagel et par dage, inden man monterer dem – og så foretage monteringen ved en luftfugtighed, der holder sig under 50 %. Tor

FOTO hobby

Prøv en hurtig film til indendørs billeder

Amatørfotograferne har i de senere år taget en helt ny fotografisk teknik i brug. En af de mest bemærkelsesværdige ting, er det stadig voksende antal fotografer, som tager indendørs billeder uden blitz. For blot nogle få år siden, ville man have anset det for umuligt. Denne fotografiske revolution skyldes for en stor del forøgelsen af filmhastigheden. Film er nu blevet ti til tyve gange mere lysfølsomme eller hurtigere end tidligere.

I dag har en film som f. eks. Tri-X en hastighed på 400 ASA. At fotograferer under de forhåndenværende lysforhold, hviler på den kendsgerning, at filmen gengiver virkeligheden mere korrekt, hvilket naturligvis giver et mere naturligt og ærligt billede. Der findes dog stadig en mængde amatørfotografer, der ikke har forstået at drage fordel af disse udtryksmuligheder. Det skyldes vel nok delvis at der i manges tanker er opstået en myte..

Den fastslår at et billede skal være op-

stillet, og de implicerede personer skal optræde i deres fineste puds. Desværre er resultatet ofte skuffende, idet det viser nogle stive træfigurer, i stedet for at vise nogle gode billeder, som de fotograferede havde ventet. Det kan vel ikke nægtes, at det naturlige og ærlige billede virker betydeligt mere tiltalende og smukt, end det opstillede.

Hvis man derfor kan få den idé ud af hovedet er muligheden for at tage gode billeder utallige, hvis man benytter den nye teknik. De kan tage et billede af moderen, der bøjer sig ned og kysser sit barn, en lille dreng der leger med sin hund eller en gammel mand der sidder og renser sin pibe. Da adskillige af dem De fotograferer måske slet ikke opdager det, bliver resultaterne meget mere naturlige, end hvis De havde brugt lamper eller blitz. Naturligt lys kan have mange former. Det kan være det bløde lys fra vinduet i børneværelset eller flammer fra levende lys. Når De fotograferer personer, så prøv at anbringe dem sådan, at lyset fra viduet eller anden lyskilde falder på dem. Det kan

De Skulle Bruge

KAMERERA OG FILM

DA FÅR

De Smukke Billeder

Randers-Hadsund Jernbane ^{Å/S}

**Silkeborg-Kjellerup-Rødkjærsbro
Jernbane**

Herning

Tobaksforretningen

Hj. af Fredensgade og Gasværksvej
Herning - Tlf. 558

Vine - tobakker - ugeblade
FINESTE KAFFE

Dohm's herre- og drengetøj

Søndergade 7

Telefon Herning 1644

Den velsoignerede herre ...
er kunde hos HERREFRISØR

OVE HANSEN

Silkeborgvej 35, Herning, tlf. 3454

TOLSTRUP FRØHANDEL

Fugle-, due- og hønsefoder.
Haveredskaber, kemikalier, gødning
Orga-Bio - Schaufuss-havegødning
Hundefoder „VAKS“

Bredgade 24 - Herning - Tlf. 5158

Else's Porcelænsbrænderi

Vi har alt, hvad De skal bruge
til porcelænsmaling.

Hvid porcelæn - Rekvisitter.
Fonnesbechsgade 22 - Herning
Telefon 5105

E. K. KLAUSTRUP

Sygeplejeforretning
Stort udvalg i toiletartikler.
Gummistrømper - Kameluldsvare.
Bethaniagade 5 - Tlf. 4210

Vin- og tobaksforretningen

Bredgade 38, Herning, tlf. 142
Tobakker - cigarer - cerutter
Vine- og spirituosa. Piber

Jack Bøje's Frisørsalon

Gl. Landevej 165 - Herning - tlf. 2257
1. kl.s mod-rne hårpleje
hurtig og nobel betjening

Indendørsarkitekt ERIK LARSEN

Møbelforretningen
Paghs Allé 12 - Herning - Tlf. 1812

Magarinefabriken
„HERNA“
Herning - Tlf. 345

Herning

FR. LORENTZEN

Tobak - Cigarer - Cigaretter
Vin - Spirituosa
Bredgade 38, Herning, tlf. 142

Vang Trillingsgaard

Herning
Tømmerhandel
v. Tingvej - Herning - Tlf. 35 og 3535
Tilbud gives på alt i trælast,
bygge- og isoleringsmaterialer

E. BLACH HANSEN

Sølv og guld
Østergade 3, Herning, tlf. 800

DONSLUND's BAGERI

vi leverer brød for enhver smag -
anvender kun 1. kl. råvarer
Silkeborgvej 34, Herning - Tlf. 773

AMAZONE

v/ M. Olesen
Alt i tropefugle, fisk, bure,
frø og rekvisitter
- en forretning med liv i
Bredgade 61, Herning, tlf. 1464

Kun kvalitetsrenserier bliver
K-mærket
FREDHØJS RENSERI
Gl. Landevej 165 - Herning - Tlf. 2360

„FOTO-BØRSEN“

Elmegade 15 - Hammerum - Tlf. 100
- er byens gavebod -
Aut. tipsforhandler

AUTORUDER

monteres ekspres.
ARNE HOLME
Søndergade 3 - Tlf. Hammerum 55

Ikast

Bagermester E. WADT

Østergade 16, Ikast. Tlf. 5 13 68
Byens lækreste brød og kager.
Bestillinger modtages.

Aktieselskabet

DANSK VIGOGNESPINDERI

Ikast

TAPET- OG FARVEHANDEL

v/ E. Pedersen
Bredgade 32, Ikast, tlf. 5 11 62

KNUD NIELSEN

Blomsterforretningen REX
Bredgade 26 A, Ikast - tlf. 5 10 42

MAGNUS PETERSEN

Bredgade 9, Ikast - tlf. 5 10 52
Isenkram, udstyr, glas og porcelæn

Skive

CITY-SKO

Adelgade 4 - Tlf. 193 - Skive
Herre-, dame- og børnefodtøj

GULF Service Station

Sdr. Boulevard - Skive - Tlf. 2594
Benzin - olie - vask - smøring -
dæk - udstyr. Quick service.
Åben til kl. 23.

Auto-Hallen A/S

Holstebrovej - Skive

Aut.

Forh.

Slagteriudsalget Jelling

v. Sv. Pedersen
Tlf. Jelling 46

opbevaring af de monterede dias og tilpasning til stuetemperatur inden projektionen tilrådes.

☆

Overfladeridser på farve- og sort-hvidefilm fjernes ved en enkelt, evt. ved gentagen behandling med Agfa filmlak, der samtidig gør filmen mere modstandsdygtig overfor nye »angreb«.

☆

Det er ikke alle pincetter, der er lige velegnede til fotografisk brug. En pincet med skarpe kanter giver i positivprocessen nemt mørke skurestriber (trykslør) i emulsionen.

Forskellige foto-drops

Er nogle af Deres billeder uskarpe?

Det skyldes formentlig, at De har bevæget Deres kamera.

Før De tager et billede, bør De foretage en dyb indånding og udånding inden De trykker på udløseren. Hold Deres kamera ind mod kroppen.

☆

Radiologer kan sædvanligvis se, om et barns vækst foregår normalt ved at sammenligne dets alder med dets »benalder«. Det gøres ved at tage nogle røntgenfilm af dets håndled og derpå tælle antallet af knoglevæv, idet disse vokser i antal efterhånden som barnet bliver ældre.

☆

Et billede af en person, der betragter sig selv i et spejl, kan give et interessant billede eller portræt. Brænd ikke blitzen af direkte mod spejlet, det vil give et blændende glimt, som ødelægger billedet.

Stå derimod lidt til siden omtrent bag personen, men uden at komme med på billedet selv.

☆

Tag aldrig billeder igennem glas, med mindre De har overbevist Dem om, at glasset er rent og fri for reflekser. Det skal ligeledes være farveløst, altså ikke røgfarvet eller anden kulør. Hvis De ta-

ger billeder fra en bil, er det klogest at rulle vinduet ned.

☆

Der er to ting man må passe på, når man fotograferer børn, hvad enten det er en baby eller et større barn. For det første opnår De et bedre billede, hvis barnet er interesseret i noget. For det andet vedbliver barnet ikke at være interesseret i den samme ting ret længe ad gangen. Sig derfor ikke til barnet, at det skal sidde stille og vente, medens De fotograferer. Tal med det, giv det noget at bestille, bedst i form af et stykke legetøj, nogle byggeklodser, en tøjdukke e. l. Resultatet vil blive et roligt og naturligt billede.

☆

Videnskabsmænd tog sidste år det første billede af solen på en røntgenfilm. De fik derved vished for, hvor solens røntgenstråler stammer fra. Apparatet var installeret i en raket, som blev skudt ca. 700 km ud i rummet, hvorfra røntgenfilmen blev returneret til jorden.

☆

Desværre, siger lægerne, findes der endnu ingen sikre metoder til at opdage kræft, men en af de bedste og nemmeste måder er røntgenundersøgelser. Gang på gang fremhæver de medicinske autoriteter, at lægerne har fundet begyndende kræft ved en røntgenundersøgelse. En sådan opdagelse kan redde det kostbare liv.

☆

Den 1. juli i år indgik GEVAERT og AGFA fabrikkerne i en sammenslutning på »fifty-fifty« basis, som i praksis betyder en total fusion. I adskillige lande har der bestået et samarbejde mellem Gevaert og VOIGTLÄNDER, således at Gevaert agenturerne også har repræsenteret Voigtländer. I løbet af sommeren i år blev det klart, at dette samarbejde ikke kunne fortsætte indenfor fusionens rammer. Som følge heraf vil Gevaert A/S i Danmark den 31. december i år ophøre med at repræsentere Voigtländer fabrikken.

Knud Sidal.

Personalia

Vemb-Lemvig-Thyborøn Jb

Kontorchef J. Frandsen, HFHJ, Hille-rød, er fra nytår udnævnt til direktør for VLTJ, hvor driftsbestyrer H. H. Ronøe har søgt afsked på grund af alder, 70 år.

Avnbøl

Trafikekspedient J. H. Christensen, Knabstrup, er udnævnt til stationsmester i Avnbøl, hvor stmst. G. M. Nielsen efter ans. er flyttet til Dalmose.

DBJ Rønne H

Overtrafikassistent B. Holm, Rønne, er udnævnt til stationsforstander ved Rønne H, hvor stfst. P. Kjølner har søgt afsked på grund af alder (68 år).

Hornum

Trafikeksped. E. R. Kristensen, Svendstrup, er udnævnt til stationsmester i Hornum, hvor stmst. A. Madsen har søgt afsked på grund af alder (70 år).

Dødsfald

Lokofører C. L. Christensen, fh Fredericia, 90 år.

Stationsmester H. N. Hermansen, Lyngbyvej st 1937-46, 88 år.

Trafikinspektør C. J. M. Wieth, fh Vognfordeler i Kh, 81 år.

Overportør B. J. Simonsen, fh Nørrebro, 77 år.

Trafikinspektør E. A. L. C. Olsen, I. Distrikt T, 74 år.

Stationsbetjent N. V. Hennild, fh Sorgenfri, 69 år.

Overportør K. V. Larsen, fh Emblpl. Gb, 69 år.

Togfører A. H. Christiansen, Næstved, 65 år.

E. W. LUNDSTRÖMS MEK. VERKSTAD A/B LIMHAMN

Reparation af bådmotorer
Reserve dele for bådmotorer
Telf. Malmö 5 02 93

Ib V. Andersen

LANGELANDBANEN 1911-1962

Historisk skildring af banens tilblivelse, drift, etc., udarbejdet med bistand af direktør C. Larsen, Langelandsbanen. Bogen er rigt illustreret med bl. a. 20 fotos og indeholder endvidere 10 tabeller, planer og kort. Pris kr. 24,75. Tilsendes portofrit ved indbetaling af beløbet til postgirokonto nr. 119696, A/S Ynico, Mynstersvej 12, København V., eller den kan bestilles gennem Deres boghandler.

Aalborg

A/S Norvin & Larsen
ingeniør- og
entreprenørforretning
Udfører arbejder for DSB
Jernbanegade 21 - Aalborg
Telefon 2 85 99

Aalborg Træskofabrik
Ny Kastetvej 38 - Tlf. 3 66 67
Træsko af enhver art en gros
Kun 1. kl. varer. Forlang tilbud

Bendt Andersens efft.
Kastetvej 14 - Ålborg - Tlf. 2 04 14
1. kl.s kød og flæsk
Fineste hjemmelavet pålæg

CARLA Blomster
Sjællandsgade 40 - Ålborg
Telefon 2 97 95
Blomster - Buketter
Dekorationer og krans

Haumann Sko
Reberbanegade 12 B - Ålborg
Telf. 2 31 17
Stort udvalg i dame-, herre- og
børnefodtøj

Slagtermester Hansen
Bogøgade 2 - Ålborg - Tlf. 2 36 57
1. kl.s kød og flæsk
Hjemmelavet pålæg

Kaj Jakobsen
aut. El-installatør
Nørregade 1 - Aalborg - telf. 2 03 36
Alt el-arbejde udføres
Belysninger

Centralbrænderiet
Nørregade 22 - Aalborg
telf. 2 44 17

... De får lynhurtig en vogn hos ...

Bejsebakkens MINI-CAB
Aalborg - Telefon 2 48 00 - Dag og Nat

SHELL Service
Vesterbro 109, Ålborg, tlf. 2 41 70
Benzin - olie - vask - smøring
Quick service

Aalborg

Erik Nønsted
KOLONIAL - VIN - DELIKATESSE
Aagade 26 - Aalborg
telf. 2 02 87

Hansen & Schneiders Eftf.
Jernbanegade 10, Ålborg, tlf. 2 50 88
Alt i moderne belysninger ...

K F U M Cafeteria
Jernbanegade 23, Ålborg, tlf. 2 59 26
Varme retter - lækker smørrebrød
frisklavet kaffe - rimelige priser

SHELL Service Station
Nyhavnsgade 82, Ålborg, tlf. 3 37 13
Benzin - olie - smøring - vask
Quick service

Hjørring

Der er god kaffesmag -
vi sælger mere og mere ...
A. Toft Jensen
Bispensgade 35 - Hjørring - Tlf. 519
SKJOLD BURNE VINE

Bageriet SILECIA
Nørregade 4 - Hjørring - Tlf. 690
Altid frisk og lækker brød
Bestillinger modtages

Købmand Svendsen
Toftgade 27 - Hjørring - Tlf. 832
1. kl. kolonial - konserves - tobakker
Prøv vor prima kaffe

BANEGAARDENS
blad- og tobakskiosk
Alle dag- og ugeblade - Lommeromaner
Køb Deres tobak her - det er så nemt
Banegaardskiosken - Hjørring - Tlf. 2116

Kør ind til
Shell Servicestationen
v. Juul Knudsen
Hirtshalsvej 38 - Hjørring - Tlf. 2865
her får De benzin - olie - smøring
og vask - Udvalg i reservedele

Hjørring

Gå til fagmanden i
BRILLEHUSET
Stokbrogade 6, Hjørring - tlf. 3152
Alt i optik - briller og kikkerter

Gå velklædt - fra ...
A/S Chr. Lauritzen & Co.s Eftf.
Hjørring - Tlf. 27 og 96
ikke dyrere - men bedre ...

Frederikshavn

EJLER SCHAU
Hj. af Vestergade og Hjørringvej
Frederikshavn - Tlf. 2 27 92
Kvalitetsarbejde til rimelige priser.

A. H.'s Tæppelager
Søndergade 80 - Frederikshavn
Telefon 2 31 50
Stort udvalg i tæpper og løbere
Konto oprettes eller kontantrabat

Børges Kolonial
Søndergade 96 - Frederikshavn
Telefon 2 24 51
Kolonial - Konserves - Kaffe

AUTO-LAK
Erling Jensen
Sæbyvej 46 - Frederikshavn
Telefon 2 30 35

FREDERIKSHAVNS BANK
Stiftet 1891
- Byens og egnens bank -

Bagermester NIELSEN
Boensgade 8 - Frederikshavn
Telefon 2 09 23
Frisk og lækker brød
Bestillinger modtages.

Raundall's Musikhus
Søndergade 22 - Frederikshavn
Telefon (084) 2 19 22
Et hus med musik i ...
Stort udvalg i plader
og musikinstrumenter

BOG-anmeldelser

Forlaget Spektrum

Den tyske forfatter Hans Habe er blevet grebet af grevinde Tarnowskas tragiske skæbne, og har skabt en interessant roman over dette emne. I romanen er selve retssagen, som den blev oprullet ved retten i Venedig, kun en biting. Gennem tilbageblik oplever vi Maria Tarnowskas hektiske liv med skiftende elskere, vi lærer denne stolte kvinde med det følsomme sind at kende, og vi får et enestående indblik i datidens aristokratiske atmosfære.

I det store persongalleri med svære russiske navne, bliver to stående i erindringen, når bogen er lagt til side. Det er foruden hovedpersonen, den smukke grevinde Tarnowska med det blide hjerte og det hungrende sind, dominikanermunken, grev Andrej Antonowitsch Wyrubow. – Denne markante personlighed, der elskede den smukke Maria, men blev skuffet, og senere blev fristet næsten over evne, har forfatteren beskrevet med en sjælden indfølelse og forståelse. Grevinde Tarnowska er en dejlig bog, der kan læses af venner af god litteratur i alle aldre.

375 sider, pris kr. 29,50, indb. kr. 42,50.

TRIUMF

Denne roman af amerikaneren Philip Wylie indtager forhåbentlig hæderspladsen på boghylderne i Det hvide Hus og i Kreml. Sjældent har man læst noget mere rædselsfuldt tankevækkende. I denne bog har vi den tredje verdenskrig beskrevet i al sin vanvittige gru.

Med dygtighed og enestående teknisk viden fortæller Philip Wylie om den absolutte atomkrig, hvor hele den nordlige halvkugle bliver lagt øde, fuldstændig blottet for alt liv i de næste 15–20 år. Selvfølgelig de mest snedige forsøg på at overleve i de store stater mislykkedes totalt, og tilbage i en millionærs private beskyttelsesrum i nærheden af New York sidder 13 mennesker, som de eneste tilbageværende af alle de millioner, der befolkede den nordlige halvkugle. Er bogen overdrevet i al sin

rædsel, så kan det kun være gjort i en hensigt: at få mændene i øst og vest, der står med ansvaret, til at indse at en eventuel tredje krig, er ensbetydende med absolut tilintetgørelse.

269 sider, pris kr. 27,50, indb. kr. 39,50.

Spionen, der kom ind fra kulden

Som titlen fortæller handler denne roman af John le Carré om spionage. Som emne bruges spændingsforholdet mellem øst og vest, i dette tilfælde England og Østtyskland.

Helt troværdig er historien ikke. At hverve en tidligere engelsk spionagechef til at arbejde i fjendens sold, lyder for fantastisk. Ikke desto mindre lykkedes det for de østlige agenter, og det er her sandsynligheden halter. Østtyskerne er også mennesker, der kan tænke, og jeg tror de ledende kræfter i den østtyske spionageorganisation meget vil have sig frabedt at hoppe på sådan en limpind.

Bortset fra dette, er »Spionen, der kom ind fra kulden« en udmærket skrevet roman, med spænding og mystik som det ventes. Man får et udmærket indblik i den britiske spionage og kontraspionage, og derudover en smagsprøve på alle de intriger, der trives i så stor målestok i de østlige landes topkredse.

»Spionen, der kom ind fra kulden« er en oplagt boggave til farmand juleaften. 230 sider, pris kr. 19,75, indb. kr. 29,50.

V. J.

Railway Holiday in Northern Norway and Sweden.

168 sider, ill. Ca. kr. 33,00. David and Charles, Dawlish.

Det er egentlig ganske pudsigt at følge en englænder på en lang togrejse Skandinavien – eller rettere Norge-Sverige – rundt. Familien går i land i Göteborg og kommer så langt nordpå som til Finlandsgrænsen og Narvik, Trondheim, med besøg på samtlige sidebaner, der er at finde på jernbanekortet.

Ferien som sådan betragtet lidt trist, men for os andre stof til en underholdende bog.

Picture Gallery Pioneers.

192 sider, rigt ill. Ca. kr. 90,00. Superior

Publishing Company, 2809 3rd A, Seattle 11.

Dette er historien i tekst og mange billeder om pioner-fotograferne, de første med den våde plade og fremkaldervognen altid ved hånden, betingelsen for overhovedet at få noget ud af billedet.

Der er mange af de gamle og fornemme billeder i bogen, og der er historien om de kendteste af disse pioner-fotografer.

Morsomst for os måske er historierne om jernbanefotograferne. Disse havde en hel vogn til deres rådighed. Denne vogn var udvendigt rigt dekoreret med reklamer for jernbanefotografen, og hans eneste job var at rejse land og rige rundt for at fotografere naturen langs banerne til reklamer.

Railroads of the Black Hills.

176 sider, rigt ill. Ca. kr. 90,00. Superior Publishing Company, 2809 3rd A, Seattle 11.

Utroligt som omslaget er bogens indhold. På det første ses tre baner over himlen på et billede taget år 1900. Og i bogen et righoldigt billedmateriale af en kvalitet, som vi kender den fra mange andre lignende bøger fra dette forlag.

Her fortælles historierne om »gamle« dages baner i USA, mange af dem desværre forlængst nedlagt. Dette giver for øvrigt flere interessante »parallele« billeder, optagelser med samme sted dengang og nu.

Og vi finder historien om den store skovbrand i 1886, der alene for et jernbaneselskab betød 23 brændte broer, historien om katastrofen ved Baschky-Brown i 25 graders kulde og meget mere.

Læs bogen, De fortryder det ikke.

Jas.

LIND HANSEN
KULTORVET 14 · C. 6288
LEVERANDØR AF CLICHEER
OG BILLED MATERIALE
TIL DE MEST BETYDENDE
DAG- OG UGEBLADE I KØ-
BENHAVN OG PROVINSEN

V. Petersen
JYLLANDSGADE 22 · FREDERICIA · TELEFON 1033
TLF. 2 10 33

Fredericia Byes og Omegns
Spare- og Laanekasse

JULEK-NAS

Sikken voldsom trængsel og alarm!

Juletrafikken afvikledes over krydset på højeste gear.

I et hjørne stod den tilsynsførende be-tjent, godt påvirket – af al den julestemning, der sænkede sig også over ham, så han såmænd godt kunne ligne en første-klasses julenisse eller en rar legeonkel. I hvert fald kunne han – med det hvide bælte og skulderremmen – glimrende ligne et stykke juletræs-pynt.

... Så! – Dér futede en julefortravlet grønthandler med nogle forsinkede jule-træer over gaden for rødt lys.

– Min herre! sagde onkelen, som havde standset ham, – undskyld mig, om jeg ulejliger Dem med at se Deres dispensation!

– Dispen ... hvad for noget!? lød det forbavset og lidt hæst.

– Joh, – De har sikkert dispensation fra færdselsloven!

– Da ikke det, jeg véd af!

– Mon dog ikke, De kørte nemlig frem for rødt lys!

– Må man da ikke det ... mere?

– Nej, det er desværre forbi! ... Men nu, da vi alligevel taler sammen, vil De måske unde mig fornøjelsen at se Deres kørekort!?

– Det ville jeg skam gerne, hvis havde haft sådan eet – skal man ha' det?

– Ja, det er efterhånden blevet en slags sædvane her til lands! ... Men da vi imidlertid dårligt kan drøfte emnet her i trafikken, vil De måske ikke have noget imod, at jeg overtager rattet et øjeblik, så smutter vi lige hen på stationen, hvor vi bedre i ro og mag kan tale sammen ... og så skal jeg forklare Dem det hele!

Jul – jul – jul, o.s.v.!

... Han fik lov at gå – – fordi det var jul!

☆

Og så er der jo nytårsaftenen

Den må sandelig ikke overses, men tværtimod snarere stærkt understreges, – hvilket forøvrigt næppe kan gøres mere effektivt end med en superfin nytårs-punch.

Morfars punch (nydes kold).

Recept: 6 appelsiner, 2 citroner, 1 stang vanille, 1½ liter vand, ca. 750 g melis (u. f. eller g. g.) (vistnok lidt rigeligt kvantum), kanel, nelliker, 1 flaske sherry, ½ flaske lys (?) rom og 1 flaske hvidvin. – Giver ca. 3-3½ liter.

Halvér appelsinerne og citronerne, pres saften fra og kom skallerne i vandet sammen med vanillekornene og vanillestangen samt ca. 10 hele nelliker og et stykke hel kanel.

Dette koger under låg i 10 min., hvor-eftersaften sies, så skallerne holdes tilbage, og mens saften endnu er varm, til-sættes sukkeret. Lidt efter røres sherryen og hvidvinen i og til sidst rommen. Punc-chen smages nu til, måske med tilsætning af lidt mere sukker, hvis vinen er såkaldt »tør«.

Den er nu parat til at skænkes op, når den er blevet kold. Skal den opbevares må det være koldt, men aldrig i frost-grader.

Til denne punch kan der serveres æble-kage eller bare småkager, idet æbleskiver jo er noget af det mest upraktiske, man kan byde sine gæster og sig selv ... så-dan en aften.

Opskriften giver altså ca. 3-3½ liter, men overskuddet kan eventuelt hældes på flaske og holde sig i adskillige uger.

Som et samlingsmærke står da bowlen dér midt i nytårskredsen, og indholdet vil sikkert hurtigt udløse en almindelig trang til at lade stemmerne lyde ... og hvorfor da ikke netop sådan en aften prise noget så værdifuldt som godt, gammelt venskab?

Og i så henseende vil man kunne komme i stort selskab, idet hundreder af tusinder over hele jorden netop på dette tidspunkt synger skotten Robert Burns berømte sang om emnet.

Den smukke og bevægende melodi er almindelig kendt, og teksten gengives her i Jeppe Aakjærs jyske oversættelse, der så slående ligner den skotske original.

Sangen fremtræder her forkortet til to vers, som det almindeligst bruges ved lej-ligheder som denne.

OBS! Ved andet vers bør værten række sin hånd tilbydende frem over bowlen, og Gæsterne modtager opfordringen, således at verset synes og det nye år hilses hånd-i hånd med hele kredsen.

(Hver deltager bør have en genpart af sangen).

Skuld gammel Venskaw rejn forgo og stryges fræ vor Mind?

Skuld gammel Venskaw rejn forgo

mæ dem Daw så læng, læng sind!?

Di skjonne Ungdowsdaw, – åhja,

di Daw så hasti rind,

Wi'el løvt vor Kop så glådje op

for dem Daw så læng, læng sind!

Dær æ mi Hånd, Do gammel Ven,

Ræk over – gi mæ Dind,

Wi'el drik eno æ jenle Yen

for dem go og gammel Mind!

Di skjonne Ungdomsdaw, åhja,

di Dav så hastig rind,

Wi'el løvt vor Kop så glådje op

for dem Daw så læng, læng sind!!!

TOBAKSFORRETNINGEN

v. J. B. Christensen
Bispensgade 79 – Hjørring – Telf. 2128
Tiptjeneste

RADIO-CENTRALEN

v. P. Jensen
Dalgasgade 10 – Aalborg – Telf. 3 77 88
Reparationer af radio, fjernsyn og el-udstyr
overalt i Nordjylland

Der er altid nyheder i
manufaktur – kjoler – tricotage hos
CHR. CHRISTENSEN'S EFTF.
Jernbanegade 11 – Hjørring – Telf. 940

GARDINEKSPERTEN

... vi har altid et godt gardinråd
Vestergade 41 – Nørresundby – Telf. 3 17 70

DRESDNER BAGERIET

Ålborg
Langelandsgade 2 – Vesterbro 96
Telf. 2 56 90

STENBAKKENS „SPAR“ KØBMAND

v. Børge Thomsen
Kolonial – Konserves – Vine – Tobak
Stenbakken 36 – Frederikshavn – Telf. 2 20 72

SKOMAGASINET „FIX“

hvis De søger det bedste
Adelgade 11 – Hobro – Telf. 2 01 28
der er altid god gang i sko fra FIX

PREMIER IS – GLISTRUP IS

til daglig og fest...
Tordenskjoldsgade 7 – Frederikshavn
Telf. 2 24 02 – 2 26 46

RANDERS TEKNISKE FORRETNING

Søren Møllersgade 2 – Randers
Tlf. 2 93 43 og 2 78 66

**A/S BAGERMESTRENS
RUGBRØDSFABRIK**

Tlf. Randers 2 03 68

DET DANSKE TRÆLASTKOMPAGNI

Aktieselskab
Århus

AARHUS KORSETFABRIK

Petra Bendixen
Færdige korsetter i stort udvalg
Clemensstræde 7 – Århus – Tlf. 3 02 06

R. MADSEN

Kolonialforretning
Ny Banegårdsgade 51 – Århus – Tlf. 3 03 12

Aktieselskab

Købmands- og Haandværkerbanken

Søndre afdeling
Århus hovedbanegård, tlf. 2 40 88
Vekselkontor i banegårdshallen

VIGGO ØSTERGAARD

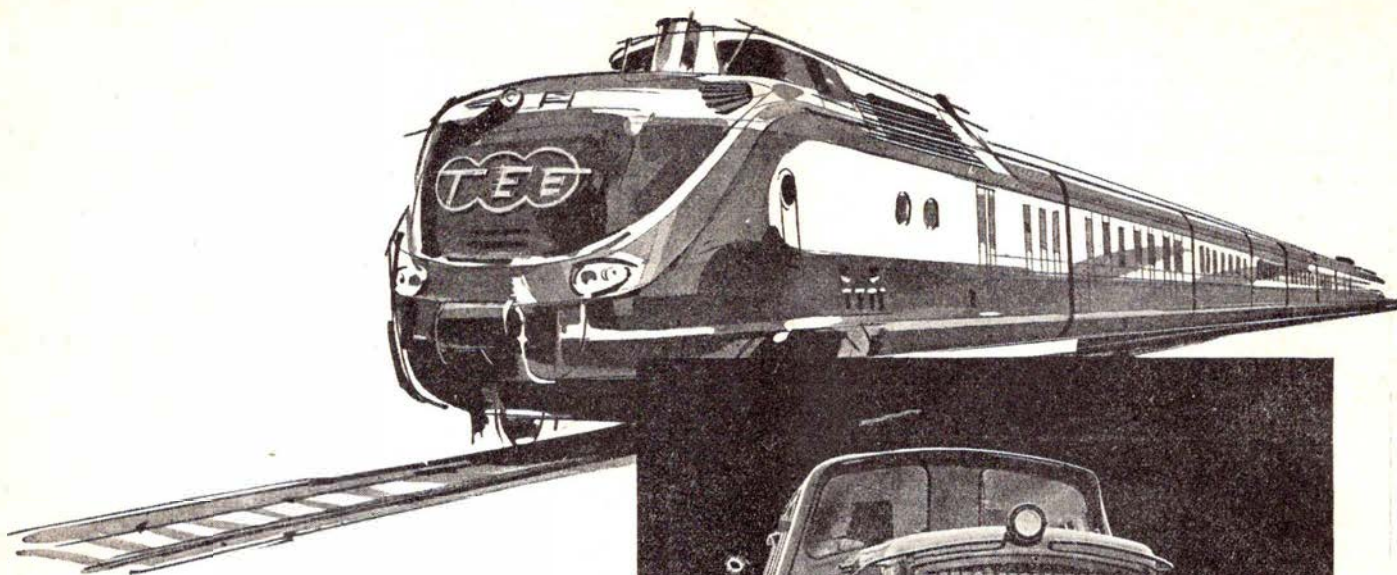
Aktieselskab
AARHUS

BRØDRENE NIELSEN

Møbler og Tæpper
Mejlgade 21-23 – Århus C – Tlf. 3 58 55

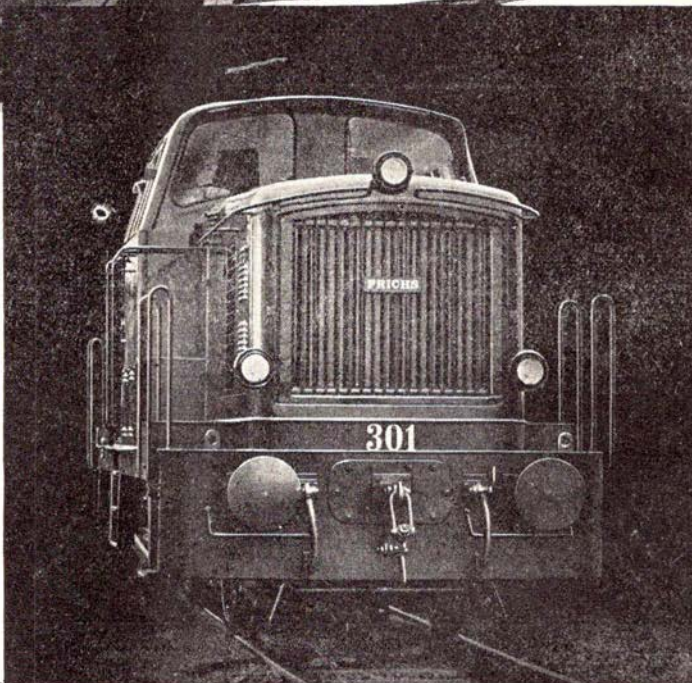
SPORCYKLEFABRIKEN

SOLBÆKDAL
Brande – Tlf. 123

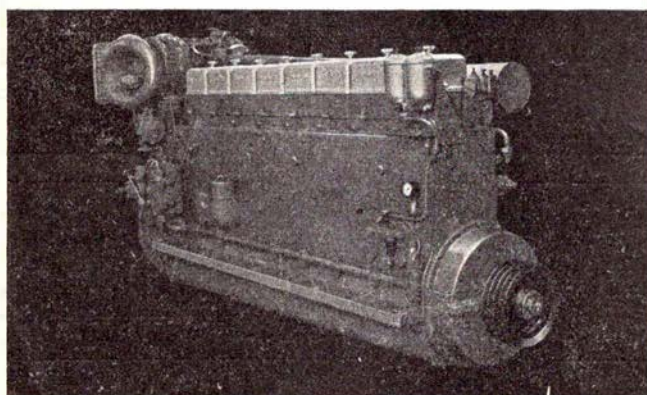

M·A·N

LEVERER

DIESELMOTORER
MOTOROG
SPECIALVOGNE
TIL
jernbanedrift

MASCHINENFABRIK AUGSBURG - NÜRNBERG AG - WERK AUGSBURG

Repræsentant i Danmark

PROTECHNICO $\frac{1}{2}$

VESTER FARIMAGSGADE 1 - KØBENHAVN V. - TELEFON MINERVA (0154) 2062